

de Jachtopzichter

Uitgave van Nederlandse Vereniging voor Natuurtoezicht

Oprichters Vergadering van de
Nederlandse Vereniging van Jachtopzichten
gehouden te Utrecht den 17^{den} Juni 1911.
- Resolutie des. Jages 17 Juni 1911. -

Een 75-tal jachtopzichten en kroonlijders
waren aanwezig op deze vergadering, 8 Juni in
het Hapsche Koffie huis te Utrecht gehouden, om
- des voorzitterschap van ons Hoofdbureau, den
Hes L. Smelt Woodland, die met de volgende voor-
- den de vergadering opent:

Mijnne Heeren!
Ik heet u welkom en zeg u dank, dat u gehoor
hebt willen geven aan mijn oproep. Uit de be-
langstelling, die uit de grote opkomst blijkt,
meen ik te mogen afleiden, dat het doel deser bij-
eenkomst uw volle sympathie heeft.
Schon ik het doel van ons Samenzijn beken
mag achten, zij het mij veroverst even in 't ke-
ren te gaan, het is ten opzichte van het Vereen-
den des Nederlandse wild beschermers voor
en wat mij bevoogen.
Onder de mannen van de Jachtopzichten
zie ik hoe langer hoe meer de jachtopzichten
Samenwerking, aan een en dezelfde k
belangen zou willen hechten.
lang roeping zou hoorden van de jachtopzichten
Schappelijke venging te maken van de jachtopzichten
- eerst kwam dit lot van de jachtopzichten
"De deuren van het opzichten
welke machtigen met opzichten
men, die den sloot
enige jachtopzichten

100 jaar

JUBILEUMUITGAVE van “de Jachtopzichter”

Vakblad voor de georganiseerde groene BOA's in het buitengebied.

Jaargang 23, no. 4 - juni 2011

Uitgave van de Nederlandse Vereniging voor Natuurtoezicht

Met een oplage van 2.000 stuks wordt voor leden, buitengewone leden en donateurs het 100-jarig bestaan vastgelegd. En daarmee 100 jaar georganiseerd veldtoezicht – natuurtoezicht.

Opgericht op 8 juni 1911 door de Nederlandsche Vereeniging van Jachtopzichers, met als rechtsopvolger de Nederlandse Vereniging voor Natuurtoezicht.

De NVvN bestaat uit :

- leden (beëdigde Buitengewoon Opsporingsambtenaren)
- buitengewone leden (wo. niet- beëdigde toezichthouders/gepensioneerde leden)
- donateurs.

De functies van de groene BOA's / leden zijn oa. jachtopzichter, faunabeheerder, boswachter, duinwachter, parkwachter, natuurbeheerder, toezichthouder, handhaver, etc.

Wilt u reageren op de inhoud van deze Jubileumuitgave ?

- Secretariaat NVvN
mevrouw M. van der Sluijs
Binnenhof 2
8307 DG ENS
Tel. 06 – 20 03 06 12
secretariaat@natuurtoezicht.nl
www.natuurtoezicht.nl

- Redactie van het vakblad
Eindredacteur J. Beekhuis
Postbus 95
6860 AB OOSTERBEEK
Tel. 06 – 46 014 140
vakblad-natuurtoezicht@planet.nl

*Personen en instellingen die de belangen van natuurtoezicht willen ondersteunen, kunnen zich opgeven als donateur.
De minimumdonatie is € 25 per jaar.
U ontvangt ieder kwartaal het vakblad van de NVvN “de Jachtopzichter”.*

Overname artikelen uitsluitend na schriftelijk toestemming van de NVvN via Eindredacteur.

1000

Felicitatie aan de leden en donateurs

Nederlandse Vereniging voor Natuurtoezicht

Van harte gefeliciteerd !!

Lonneker, 8 juni 2011

Natuurlijk geldt deze felicitatie voor u als lid van de 100-jarige Nederlandse Vereniging voor Natuurtoezicht, maar ook voor u, bijzonder lid en voor u, die als donateur aan onze feestvierende vereniging bent verbonden.

Er zijn niet zo veel verenigingen die het halen een eeuw te bestaan en daarom viert u terecht feest. Vandaag is het de dag van uw jubileum, dus de vlag kan uit !

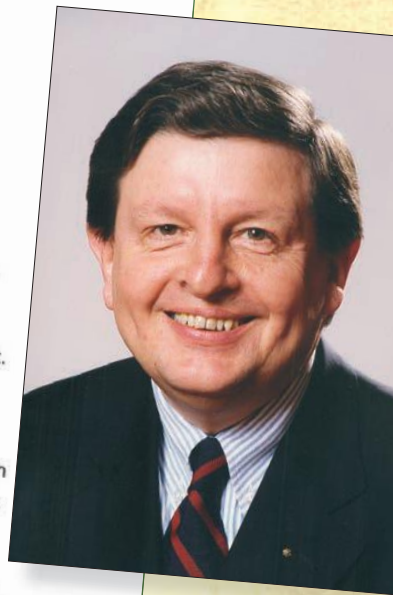
Gedurende het jaar zullen er meerdere momenten zijn waarop het 100-jarig bestaan zal kunnen worden gemerkt. Op 16 juni wordt er op de Hoge Veluwe een symposium/forumdiscussie gehouden met als onderwerp "Natuurtoezicht, belangrijker dan ooit!" en zal er aansluitend een receptie zijn. Ik hoop, dat er vele genodigden en bestuursleden, ook van de afdelingen, aanwezig zullen zijn. Op die dag zal ook het eerste exemplaar van de jubileum- (voorlichtings-) film over uw werk in het buitengebied aan de staatssecretaris van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie, de heer Dr. H. Bleker worden aangeboden. In de loop van dit "eeuwjaar" zal er ook een jubileumboek verschijnen met een voorwoord van de minister van Veiligheid en Justitie, de heer mr. Y. Opstelten. Natuurlijk is er op de eerste dinsdag van september, de zesde dus nu, de jaarlijks schietdag om het nationaal kampioenschap. Dit jaar zal die dag uiteraard ook extra feestelijk worden. Verder zal er in de afdelingen op verschillende manieren aandacht worden besteed aan uw jubileum.

U bent in het landelijk gebied van Nederland een sterke speler, omdat u "buiten" op uw duimpje kent, omdat u er goede sociale contacten heeft en omdat u er, zo nodig samen met de politie, waarvoor u ook een goede oog- en oorfunctie bent, zorgt voor meer veiligheid en kwaliteit. Daarom is er volgens mij juist ook voor uw 100-jarige vereniging en voor u als leden toekomst. Immers, als je in het landelijk gebied goed rondkijkt en luistert, is al snel duidelijk dat toezicht en handhaving daar meer dan nodig blijft. Elders in deze "Jachtopzichter" zullen anderen dat ook bevestigen. Naar de toekomst toe levert dat voor u, maar ook voor anderen, die geïnteresseerd zijn in dat buitenwerk prachtige kansen.

Ik wens u allen een feestelijk jubileumjaar en veel leesplezier met deze speciale uitgave van uw "Jachtopzichter!"

Vriendelijke groet van uw voorzitter,

Herman Kemperman.

‘Onze leden zijn altijd waardevolle solisten geweest. Maar groene BOA’s moeten ook als teamspeler onmisbaar blijven’

**INTERVIEW MET VOORZITTER
HERMAN KEMPERMAN VAN DE
100- JARIGE NEDERLANDSE VERENIGING VOOR
NATUURTOEZICHT**

“Als actieve vereniging komen we nogal eens in Den Haag. Met regelmaat in gesprek met de politiek, dan weer met beleidsambtenaren. Vrijwel niemand daar betwist dat professioneel toezicht het logische sluitstuk is van natuurbeheer. Ook daar voelt men dat iets dat van grote waarde is, bewaard en dus bewaakt moet worden. De discussie is meer hoe organiseer je dat en wie betaalt dat. Ook de nieuwe spelers in “toezichtland” zullen we de komende jaren moeten overtuigen; de provincies, de gemeenten en de Regionale Uitvoeringsdiensten. Het is voor mij overduidelijk dat het beleid ten aanzien van onze groene BOA’s en het aansturen daarvan, bij de provincie en de gemeenten komt te liggen.”

Dit regionaal maken heeft voor Den Haag aanzienlijke voordelen, overigens met enorme consequenties voor onze betrekkelijk kleine club. We zullen de groene Gedeputeerde en de Statenleden van iedere provincie op de hoogte moeten stellen van ons bestaan, de doelstelling van groen toezicht in het buitengebied en het grote nut van de inzet van onze leden. En in het verlengde óók de burgemeesters en gemeenteraden van ons land moeten interesseren voor onze taak. Voor een belangenbehartigende vereniging met een 1.200 leden en donateurs op het eerste gezicht een vrijwel onmogelijke taak. Als bestuurder weet ik dat er dan maar één antwoord is; het aangaan van strategische allianties met partijen die soortgelijke belangen hebben.”

Twente is één en al voorjaar als ik de voorzitter van de jubilerende NVvN interview. Het voorjaar kent zelfs zomerse temperaturen en daarom stelt hij voor ergens midden in zijn jachtveld op het terras van een bevriende rentmeester verder te praten. Volop zon, oorverdovende vogelkoren, dus de colberts kunnen uit, zodat we in een ontspannen en informele sfeer door de afgelopen honderd jaar kunnen lopen. Voorzitter H.J.M. KEMPERMAN staat met alle respect en historisch besef kort stil bij de ontwikkelingen vanaf 1911, maar schakelt toch al snel over naar de situatie van nu en vooral hoe het met de NVvN zal gaan in de komende jaren.

Verloedering buitengebied tegengaan

“Vooruitlopend op de festiviteiten ben ik de laatste tijd nogal in ontstaan en ontwikkelingen van onze jubilerende vereniging gedoken. Ik kom steeds meer tot de conclusie dat de oprichters van de Nederlandsche Vereeniging van Jachttopzichteners in 1911 een heel bijzonder initiatief hebben genomen.

Ik zeg dit niet als een soort van gewenste beleefdheid. Men wilde duidelijk maken dat wildbeheer en jacht aan het begin van de twintigste eeuw niet konden functioneren zonder een goed georganiseerd toezicht ten gunste van de jacht. Maar men wilde óók kwaliteit bevorderen van het vak van de leden. Denk aan het zeer informatieve “Handboek voor den Jachttopzichter” en vanaf juli 1916 het vakblad “de Wildschut”. Er werden jachttopzichtersexamens georganiseerd, want kennis is macht, wist men toen ook al. Voor alle duidelijkheid; we hebben het over de periode voor en tijdens de Eerste Wereldoorlog!

Sociale aspect

Het sociale aspect speelde ook een heel duidelijke rol; pogingen om een zg. “Begrafenisfonds” op te richten mislukten, maar aan leden die door ziekte of invaliditeit in nood kwamen, werden uitkeringen gedaan. Aan de hand van een lijst van werkzoekende leden, trachtte men een geschikte werkplek te bemiddelen. Ook lees ik in de Jaarverslagen van het Hoofdbestuur steeds weer de oproep richting jagers als een fatsoenlijk werkgever op te treden. En hun jachttopzichter naar behoren te belonen en uit te rusten met de juiste middelen.

Even de lijn doortrekkend naar nu is de **individuele belangenbehartiging** nog altijd een sterk punt binnen onze club. Maar veel meer energie en tijd gaan zitten in het behouden van maatschappelijke draagkracht. Steeds weer laten zien dat landgoederen, jachtcombinaties, WBE’s, natuurbeschermingsinstellingen en gemeenten investeren in toezicht om verloedering van het buitengebied tegen te gaan. In veel gevallen een taak van de overheid, uit te oefenen door onze regiopolitie. Maar we weten allemaal hoe weinig blauw we in bos en veld tegenkomen. Buiten de bebouwde kom liggen niet de hoogste prioriteiten. Dus stromen er heel veel private gelden richting kwalitatief goed natuurtoezicht. Aan ons de taak om – samen met anderen – aan politiek en beleidsambtenaren duidelijk te maken hoe belangrijk dit is!

Toezicht moet betaalbaar blijven

Mijn voorganger Croll zette een verandering in gang die oa. tot uitdrukking kwam in een nieuwe naamgeving. Voor een aantal oudere leden – met hart en ziel verknocht aan hun Nederlandse Vereniging van Jachttopzichteners – wel even wennen en voor sommigen zelfs een zaak van emotie en

teleurstelling. Toch was het voor iedereen duidelijk dat wij als NVvN die slag moesten maken om het vak eigentijds en op een hoog niveau te houden. Natuurlijk zijn opleiding en bijscholing nu op geheel andere leest geschoeid. Maar ondanks het beperkte aantal groene BOA's praten we in De Haag intensief mee over de training van Buitengewoon Opsporingsambtenaren in het algemeen. In 2014 wordt het BOA-beleid geëvalueerd. Maar ook daarna blijven wij kritisch kijken of de groene BOA een volwaardige rol blijft spelen.

En namens de werkgevers – vaak donateurs van onze NVvN – houden we de vinger aan de pols bij de sterk opgelopen kosten van permanente opleidingen en bijscholingen. Er moet o.i. een gezonde verhouding blijven tussen kosten en uren van de opleidingen in relatie met **de echte toezichturen buiten**. Ook werkgevers als natuurbeschermingsorganisaties en SBB kunnen zich niet permitteren een groene BOA in dienst te hebben die nauwelijks meer in het veld komt. Als dat écht begint te “schuren” moeten we wellicht toch weer eens serieus kijken naar de suggestie alle groene BOA's in te delen als Vrijwilliger van politie. En dan bij de overheid de kosten van opleidingen, bijscholing, uitrusting, verbindingsmiddelen, verzekering, etc. te laten. Om dan als werkgever in ruil daarvoor een vastgesteld aantal uren politiediensten aan te bieden.”

Tijdens ons gesprek zijn opeens twee reekalveren van het vorig jaar uit het struweel gewisseld. En laten zien dat in rustige bosgebieden het uittreden midden overdag helemaal niet ongewoon is. Voorzitter Kemperman kent zijn veld en zijn reewild en kan daar enthousiast over vertellen. Maar schakelt toch weer door naar bestuurlijke zaken die hem intensief bezig houden. Logisch voor een ervaren CDA-politicus die als locogemeentesecretaris van Weerselo en Statenlid van Overijssel doorgroeide tot Gedeputeerde met landbouw, natuur en veel groen in zijn portefeuille. Daarna functioneerde hij gedurende viereenhalf jaar als burgemeester in de Gelderse Achterhoek.

Onmisbare teamspeler worden

“Gevoelsmatig sta ik dicht bij het streven van onze Staatssecretaris Bleker dat we – met alle prachtige ambities die we hebben – eerst maar eens het beheer van onze bestaande natuur goed op orde moeten hebben. Daar hoort ook een gedegen financiering bij. Maar voor ons als NVvN óók vlaktedekkend en betaalbaar toezicht in het buitengebied. Daarom moeten we in de gesprekken tussen particulieren en provincie niet uit de weg gaan dat er over de particuliere investeringen gesproken gaat worden. Waaronder het bezoldigen en uitrusten van goed opgeleide groene BOA's. Een open kosten – batenanalyse op tafel leggen hoort daarbij. Kleinere particuliere landgoederen en WBE's hebben hiervoor maar **beperkte middelen ter beschikking**. Hen blijvend betrekken bij toezicht is in mijn visie van levensbelang! Maar ook onze belangenbehartigende vereniging zal in de toekomst alle zeilen moeten bijzetten. Het meer regionaal worden van beleid en beheer betekent voor ons een enorme extra inzet. Met een club die geen betaalde professionele medewerkers heeft, is onze kracht het enthousiasme en de inzet van groene mannen die het belang ervan inzien. Enorm opschroeven van de contributie voor ambitieuze PR-projecten kan intern alleen maar tegen ons werken. De traditie van de Nederlandse Vereniging van Jachtopzichers en onze NVvN wil dat wij openstaan voor de belangen van alle groene BOA's. Met oog voor hun individuele belang, maar in toenemende mate om hen als niet weg te denken beroepsgroep in beeld te houden. Zij kunnen dat zélf door zich van een waardevolle solist te ontwikkelen tot een onmisbare teamspeler.”

■ INTERVIEW JAAP BEEKHUIS

Oprichters Vergadering van de
Nederlandsche Vereeniging van Jachtopzichers
gehouden te Utrecht den 8sten Juni 1911. -
/ Verslag Red. Jages 17 Juni 1911. /

Een 75-tal jachtopzichers en kroonlijders
waren aanwezig op deze vergadering, 8sten Juni in
het Haagsche Koffie huis te Utrecht gehouden, on-
-der voorzitterschap van onzen Hoofpredaactor, den
Huis L. Smelt Woodland, die met de volgende woor-
-den de vergadering opent:

Mijne Heeren!

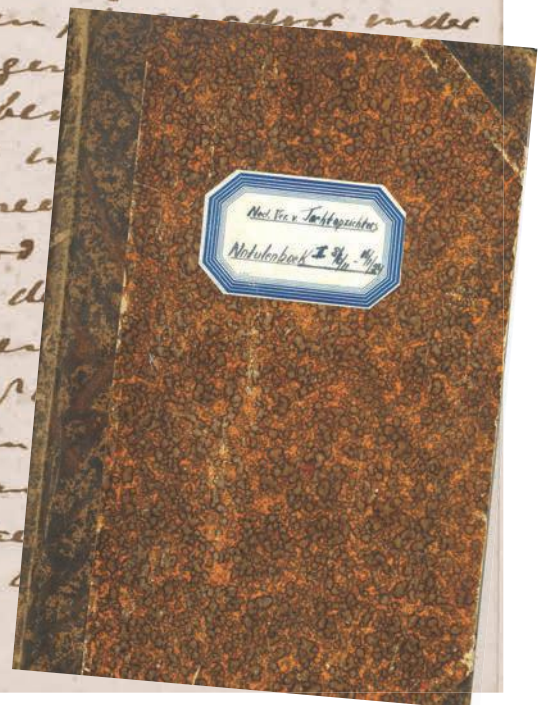
Ik heet u welkom en zeg u dank, dat u gehoor
hebt willen geven aan mijn oproep. Uit de be-
-langstelling, die uit de groote opkomst blijkt,
meen ik te mogen afleiden, dat het doel deser bij-
-eenkomst uw volle sympathie heeft.

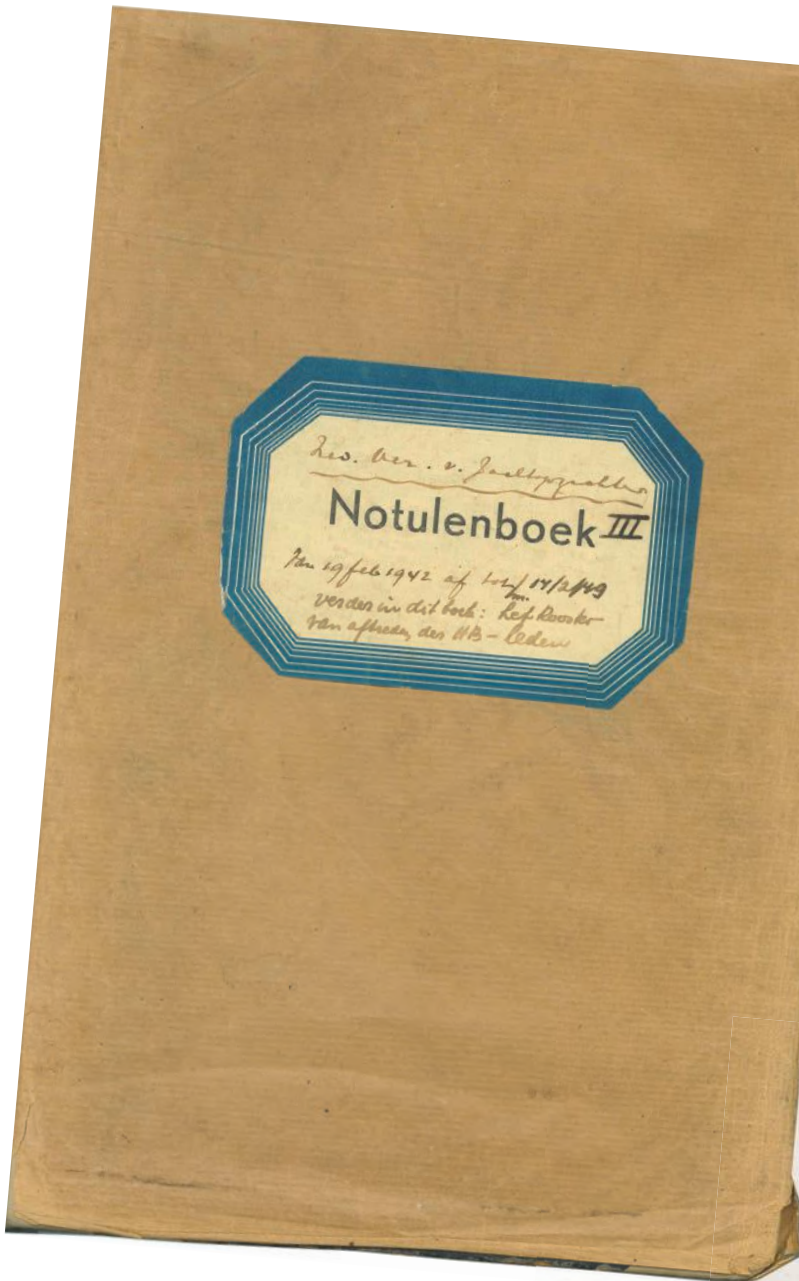
Schon ik het doel van ons Samenzijn bekend
mag achten, zij het mij veroorloofd even in 't kort
era te gaan, wat er ten opzichte van het Vereenigings
leem des Nederlandsche Wildbeschermers voorviel
en wat mij bevoegen.

Ons de mannen van het jachtbezicht deed
zieh hoe langer hoe meer behoefte gevoelen aan
-samenwerking, aan een Vereeniging, die hunne
belangen zou willen behartigen, en die door onder-
-ling roeping zou worden verkregen.
-Schappelijke omgang worden bleef

"Eerst kwam dit lot inteng in
verleden joot" De Nederlandsche Vere-
-opzichers en Boschwachters werd

Hulde aan de mannen, die de
garen. Met medewerking van de
de Vereeniging tot stand en de N.
-Kommittite zijn goedgekeurd, geven
gezonde basis rusten en dat aan
met ernst en kennis van zaken
na Zeeland Vereenigden zieb

162 leden jaagtijgers en f 2.50 p jaar
 334 " " " " " " " " " " " "
 496 " " " " " " " " " " " "
 1 lid donateur " " " " " " " " " " " "
 2 leden " " " " " " " " " " " "
 1 lid " " " " " " " " " " " "
 74 leden " " " " " " " " " " " "
 1 lid " " " " " " " " " " " "
 1 " " " " " " " " " " " "
 157 leden begunstigers " " " " " " " " " " " "
 totaal 239 " donateurs & begunstigers (voor jaar 271)
 d. algemeen penningmeester
 J. P. van Noord van Beest.

Balans per 31 December 1931

Kas	f 8690.57	-
Effekten	13650.-	-
Tweede Bank	1001.76	-
hoof Bank hypotheek	133.59	-
Winsten	5.81	-
afk. Noord: Holland	15.-	-
" Zeeland	19.76	-
" Gelderland	40.-	-
" Limburg	40.-	-
	<u>f 23586.49</u>	
Kapitaal		f 23584.57
Reservefonds		10.-
Winstoverblijfsel		<u>21.90</u>
		<u>f 23586.49</u>

Opgemaakt voor mij algemeen penningmeester
 G. Schaafsma, per 31 December 1931
 v. g. J. P. van Noord van Beest

Nota van toelichting op de balans

Kas f 8690.57
 Het bedrag is getoet op de Nederlandsche Bank & Alkmaar
 Effekten f 13650.-
 Deze bestaan uit 6 1/2 p 1000.- 4 1/2 p 1000.- Drentsche Bank
 Hypotheek Bank 2 1/2 p 1000.- 4 1/2 p 1000.- Bakermat
 De 1 en 2 op de bevestiging geteekend bij de
 Tweede Bank.
 Tweede Bank f 1001.76

kurje 1 waarvan nog gaarne exemplaren toe te
 schikking staan, bij zijne jaachtvrienden warm aan te
 bevelen en mij de opbrengst ad f 26.67 toe te zenden.
 Een hartelijk "jaagsteek" bring ik hier mee voor de
 derde schenker!

Van Centraal buro is werd ontvangen f 2607.50 en
 cijfer, dat geen mag worden, en traarover aan alle
 die daaraan hebben bijgedragen, en word van dank
 niet mag worden onthouden.

Er is niet zoveel achterstand in de betaling van
 de Centraal buro, ik acht het noodig namen te
 noemen; met de afdeeling besturen wordt soms
 verleg gespeeld, trammes een grilante onbetaald
 terug komt, en dan blijkt het soms dat een onjuist
 adres de oorzaak is geweest van de niet betaling.
 De lijsten worden hoe langer hoe vollediger en
 juist, en ik hoop niet of de onjuistheden zullen
 zeer verminderen, misschien wel geheel verdwijnen.

Hiermede zal wel het voorraamste gesegd zijn
 wat in dit verslag thuis behoort, ik laat nog volgen
 de opgave van het aantal Donateurs, Begunstigers
 en leden, zovels die thans op mijne lijst voorko-
 men.

73 donateurs met een bedrag van f 930.-
 106 begunstigers

		<u>533.50</u>
		<u>f 1463.50</u>

De toelichting over de verschillende provincies is
 als volgt:

Provincie	Donateurs	Begunstigers
Nd. Holland	20	20
N. Holland	12	11
Zeeland	5	8
Utrecht	13	9
Gelderland	9	28
Overijssel	5	

Zo is het allemaal
 begonnen...

'Buitenmensen constateren een toenemende verloedering. Gelukkig is er op het platteland nog steeds een behoorlijke sociale controle'

INTERVIEW MET STAATSSECRETARIS DR H. BLEKER VAN HET MINISTERIE VAN ECONOMISCHE ZAKEN, LANDBOUW EN INNOVATIE

"Mede uit eigen observaties moet ik zeggen dat in het groen een toenemende mate van verloedering plaatsvindt. Alleen al het afval storten in bosjes, houtwallen of zomaar langs een afgelegen weg, geeft de nodige ergernis. Maar gelukkig is het zo dat op het platteland de mensen zelf een belangrijke bijdrage leveren aan de eigen veiligheid en welbevinden. Er is daar nog steeds een behoorlijke sociale controle.

En natuurlijk de overtuiging dat er óók in het buitengebied sprake moet zijn van een behoorlijke politiecontrole en –handhaving. Ondanks de waakzaamheid van de bewoners of de inzet van groene BOA's is en blijft primair de regiopolitie verantwoordelijk voor het tegengaan van échte criminele activiteiten. Ook in de dunbevolkte gebieden heeft men recht op een behoorlijke politiezorg."

Staatssecretaris Dr H. Bleker (1953) heeft in het Haagse indrukwekkende stapels dossiers af te wikkelen. Een belangrijke is de toekomstige inrichting en financiering van het natuurbeheer. Daarom is hij met de provincies intensief in gesprek om het beleid op het gebied van natuur en landschap neer te leggen waar dit z.i. hoort. Namelijk in handen van Gedeputeerde Staten onder democratisch toezicht van de Provinciale Staten.

Geboren en getogen in het Groningse land was hij tot 2009 als Gedeputeerde o.a. belast met zorg, verkeer, landbouw en natuur. In de praktijk van alledag kwam hij daarbij niet al te vaak in aanraking met actieve groene BOA's.

Woonachtig op het platteland nabij Vlagtwedde kan hij de veiligheid van extra "oren en ogen" in het buitengebied goed waarderen.

Natuurbeheer moet regiospecifiek

"Ik kan het streven van uw NVvN om de inzet van groene BOA's vlaktedekkend te doen zijn, begrijpen en waarderen. M.i. hangt dat toch wel wat af over welk deel van het land we spreken. In Gelderland en Overijssel met al die prachtige landgoederen en grote natuurterreinen is de inzet van een jachttopzichter of natuurbeheerder een gangbare praktijk. Maar in het Noorden of in Zeeland ligt dat anders. Er is natuurlijk ook nog het vraagstuk wie dat betaalt en of men in toezicht wil blijven investeren.

Voor de wildbeheereenheden ligt hier m.i. een prachtige kans omdat zij – ieder met hun eigen inzet en vorm van toezicht – Nederland vrijwel afdekken.

De discussie over natuurambities en hoe je dit blijvend financiert, voer ik momenteel met de twaalf provincies.

Ik wil naar een situatie toe dat het échte natuurbeheer wordt aangestuurd en geëvalueerd op

provinciaal niveau. Den Haag moet dat allemaal niet zelf willen doen; dat behoort regiospecifiek te gebeuren, rekening houdend met de natuurlijke omstandigheden ter plekke. Consequentie is dan wel dat het beheer gaat differentiëren per provincie. Maar dat is "all in the game" bij een decentralisatie! Maar ik blijf overtuigd van het uitgangspunt dat de provincie zich moet bezighouden met het domein van de fysieke omgeving. Of het nu de totstandkoming van de Ecologische Hoofdstructuur is of het voorkomen van wildschade, in de nabije toekomst bepalen Provinciale Staten hoe problemen opgelost worden en wat de passende financiering is. Stand van zaken is dat we nu aan het begin zitten van het overleg hierover. Maar ik hoop a.s. zomer de contouren van een afspraak met alle twaalf provincies in beeld te krijgen."

Een proces leiden dat een grote omwenteling van het beleid tot heden betekent, is aan staatssecretaris Bleker toevertrouwd. Hij studeerde politicologie in Amsterdam en promoveerde op een proefschrift over de verhoudingen tussen overheden. Hij was vervolgens beleidsmedewerker op een ministerie, onderzoeksmedewerker bij een juridische faculteit, was zelfstandig organisatieadviseur, werd lid van Gedeputeerde Staten van Groningen en was tot 2009 Gedeputeerde. Hij weet dus "hoe de hazen lopen" bij politiek en overheid en zit nu midden in een soms heftige discussie over de toekomst van de Ecologische Hoofdstructuur van ons land.

Particulieren aan slag

"Bij mijn aantreden lagen er afspraken over het aankopen en beheren van ca. 720.000 ha nieuwe EHS. Maar de doelstellingen binnen het nieuwe regeerakkoord gaven een andere richting aan. Het zal aanzienlijk minder worden, naar alle waarschijnlijkheid een 600.000, maximaal 620.000 ha. Sommige ambities worden dus van de kaart gehaald, omdat er geen garantie was voor het permanent financieren van het beheer daarvan.

Grote vraag is of we er voor de afronding van de EHS de komende maanden in slagen een groot deel via particulier natuurbeheer te realiseren. En dat vergt van iedereen een enorme inzet. Vanaf mijn aantreden oktober 2010 ben ik intensief bezig om alle partijen te motiveren voor een nieuwe aanpak met een realistische basis en aansturing door de eigen provincie.

De Tweede kamer heeft nogal eens de neiging om indringende vragen te stellen over belangrijke onderwerpen die feitelijk beantwoord moeten worden in de regio. Om een voorbeeld te noemen; Gelderland en Limburg moeten de problemen oplossen die samenhangen met de populaties wilde zwijnen. Daar moeten wij in Den Haag niet óók nog eens uitvoering over gaan debateren. Provinciale Staten kennen de details en het draagvlak, beslissen wat daar moet gebeuren en zorgen voor de financiering.

Ingrijpen bij de Oostvaarderplassen

Maar politiek is soms ook een zaak van heftige emoties. Een duidelijk voorbeeld is het beheer van dieren die waren opgesloten binnen de hekken van het gebied van de Oostvaarderplassen. Staatsbosbeheer had hoge ambities met het gebied, maar er bleef continue maatschappelijke discussie gaande over hoe de beheerders met dieren omgingen.

Vrij kort na mijn aantreden is er toen een belangrijke koerswijziging doorgevoerd.

De maatschappelijke druk om in te grijpen en het dierenwelzijn in acht te nemen, heb ik kunnen vertalen in een politieke discussie en Kameruitspraken hierover.

Er is inmiddels een acceptabele koers uitgestippeld en ik krijg wekelijks van het Staatsbosbeheer rapportage op mijn tafel. Mijn indruk is dat er nu sprake is van een actief beheer, mede gebaseerd op het voorkomen van dierenleed. Blijkbaar was er toch te weinig draagvlak voor het door de beheerders gewenste beleid van *“de natuur zijn gang maar laten gaan”*. Dat leidde tot toestanden die niemand wilde.”

■ INTERVIEW JAAP BEEKHUIS

‘Goed natuurtoezicht is onmisbaar op landgoederen, maar moet wel betaalbaar blijven’

INTERVIEW MET DE RENTMEESTER VAN DE STICHTING TWICKEL TE DELDEN

“Net zoals op veel andere landgoederen zijn ook hier wildbeheer en jacht onderhevig aan veranderingen. Ooit wildrijk door straf toezicht, gemengde landbouw, weinig onrust door lage bezoekersaantallen en actief wildbeheer door roofwildbestrijding en het uitzetten van fazanten. Stap voor stap wijzigde dit in een terrein met een prachtige reewildstand, een eendenjacht en hier en daar kleinschalig jagen op hazen.

En voor het jachttoezicht – op landgoederen toch altijd een zware exploitatielast – een verschuiving van jachtbedrijf naar nadrukkelijk publiektoezicht. Met bovendien nog eens onze eis van professionalisering”.

In de rentmeesterskamer in het voorhuis van de statige boerderij tegenover het kasteel, geeft de rentmeester van de Stichting Twickel, **Ir. A.H. graaf Schimmelpenninck**, zijn visie op het jachttoezicht in heden en verleden. Snel blijkt dat de materie hem volledig bekend is. Enerzijds als werkgever van professionele jachttopzichers in dienst van de Stichting en daarnaast van huis uit opgegroeid met *“de mannen in het groen”* op het ouderlijk landgoed in Diepenheim. Tijdens het gesprek benadrukt hij dat toezicht op landgoederen voor hem niet weg te denken is. Maar als rentmeester verliest hij niet uit het oog dat er een balans moet zijn tussen aanzienlijke toezichtkosten en een aantrekkelijke vorm van wildbeheer en jacht.

Grote belangen beschermen

“Als ik terugkijk in de tijd, zijn op het landgoed Twickel in Delden ononderbroken jachttopzichers actief geweest. Omdat het landgoed omvangrijk is, spreken we hier over een kerngebied waar tot 1936 de eigenaar R.F. baron van Heeckeren zelf de jacht uitoefende en een deel dat altijd werd verhuurd aan externe jagers die hun eigen jachttoezicht moesten meebrengen. Eigenlijk is die tweedeling

er nog steeds. In het deel waar het kasteel ligt, organiseren en bezoldigen wij het jachttoezicht, dat zich naast wildbeheer en jacht vooral met publieksbegeleiding bezighoudt. De aantallen bezoekers kennen we niet exact, maar op jaarbasis is **een miljoen bezoekers** op onze bezittingen niet uitgesloten. We faciliteren dat overigens zelf door het unieke kasteelpark af en toe open te stellen, een landgoedwinkel te runnen, een zeer informatieve kaart uit te geven, de bebording tip- top op orde te hebben, diverse wandelroutes te onderhouden, een museumboerderij te helpen oprichten, etc. Overigens ligt dit in het verlengde van de statuten van onze Stichting, waar passend medegebruik is voorgeschreven.

Omdat we ecologisch-, landschappelijk- en historisch grote waarden te beschermen hebben, is het voor mij geen vraag óf er toezicht moet zijn. De kwestie is dit eigentijds in te richten en betaalbaar te houden.”

Antieke prentbriefkaarten

Als na het gesprek even een uitstapje gemaakt wordt naar het fraai ingerichte archief in een van de bouwhuizen nabij het kasteel, blijkt dat het verleden hier gekoesterd en zorgvuldig vastgelegd wordt. Conservator mevrouw Brunt raadpleegt even haar bronnen en komt direct met een verzameling antieke prentbriefkaarten en foto's die de sfeer van toezicht weergeven tussen de twee Wereldoorlogen. Centraal daarin staat het leven en werken van de toenmalige hoofdjachttopzichter Michel, die meer dan vijftig jaar het landgoed diende. Wijd en zijd bekend als **Förster Michel** en altijd gekleed in zijn opvallende uniform van Duitse snit. Om zijn status nog eens te benadrukken, zetelde hij centraal op het landgoed in *“Casa nova”*. Een plaatje van een jachttopzicherswoning met jachtkamer, zijnde een kopie van een fraaie Engelse cottage. Zelfs de bouwschetsen van dit unieke huis sluimeren nog steeds in de archieven van Twickel!

Taken eigentijds bijstellen

“Als we als landgoed de taken van de jachtopzichters eigentijds bijstellen en willen dat zij voldoen aan een hoge professionele standaard, dan moeten wij dat als landgoed ook mogelijk maken” stelt rentmeester Schimmelpenninck.

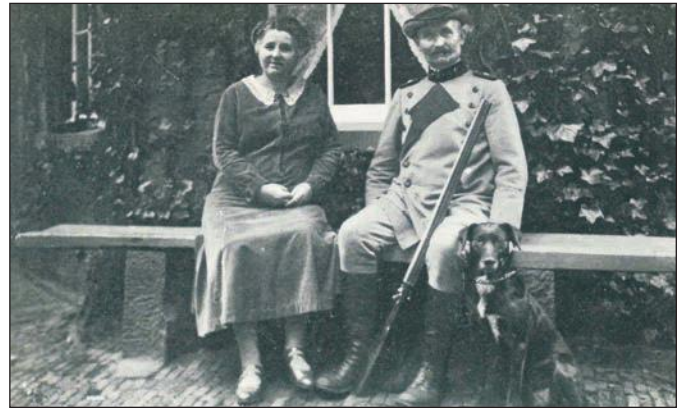
“**Samenwerking met de regiopolitie** is hier al lange tijd vanzelfsprekend, net als een nauwe samenwerking tussen onze mensen en de jachtopzichters die part-time actief zijn voor de diverse jagers en de jachtcombinatie elders op het landgoed. We stellen roosters op waarbij we inzetten op steeds twee jachtopzichters in het veld in drukke weekends. Er zijn acties samen met de politie, er is een jaarlijkse bijeenkomst waar we werkelijk iedereen bij betrekken die maar iets met toezicht van doen heeft. We zijn van plan het **BOA- registratiesysteem** in te voeren zodat er steeds een actueel overzicht is van alle verbalen en mutaties. En het landgoed is zeer actief geweest bij de totstandkoming van de WBE van ca. 6.000 ha die Twickel bevat en aangrenzende jachten.

Onze jachtopzichter Markslag en zijn inmiddels gepensioneerde collega Spijkerman speelden in dit alles steeds een heel herkenbare rol. Een situatie die we overigens ook kennen op de Hof te Dieren waar een jonge groene BOA in onze dienst is.

Belangrijk tijdsdocument

Voor iemand die goed kijkt, zijn ook nu nog elementen herkenbaar uit de tijd dat de jacht een markante rol speelde op Twickel. Er staan nog steeds opvallende palen die een grote voormalige fazanterie markeren. We worstelen nog steeds met de Rodostruwelen die ooit royaal zijn geplant door een jachthuurder in de jaren dertig. Tegenover de jachtopzichterswoning “*Casa nova*” staat een unieke jachthut die wijd en zijd bekend is.

De zoon van Förster Michel heeft als eerbetoon aan zijn vader in 1967 een boek uitgegeven over zijn jeugd op het landgoed Twickel. Daarin is veel vastgelegd over stroperijbestrijding, wildbeheer, wildschadebestrijding, de drijfjachten van toen en zijn hulpjachtopzichters en jachthelpers van toen aan de vergetelheid ontrukkt. En natuurlijk is het leven van alledag en de liefde voor de jacht op een voornaam landgoed beschreven. Dat zijn belangrijke tijdsdocumenten!

Investeren in toezicht

Voor de recreatieve ontsluiting van het landgoed is een “*zoneringsplan*” ontwikkeld. Dat houdt in dat er gebieden zijn waar de recreatiedruk hoger kan zijn – voorzien van oa. parkeervoorzieningen, een dicht padennet en een **hondenlosloopgebied** – zodat andere delen juist rustiger blijven. Een kwestie van intensief- en extensief gebruikte zones. Onlangs is een MTB- route aangelegd en ook zijn er enkele ruitersporen. Voor de verschillende doelgroepen zijn er dus genoeg voorzieningen, zodat kwetsbare gebieden rustig kunnen blijven.

Regels bedenken en aangeven op borden is een kleine moeite. Dagelijks het opvolgen van die regels afdwingen al heel wat moeilijker. Laat staan dat zo te doen dat mondige bezoekers dit accepteren en ook begrijpen. Dat vraagt een benadering die niet iedereen gegeven is.

Goed natuurtoezicht is onmisbaar en daar investeren we dan ook in.”

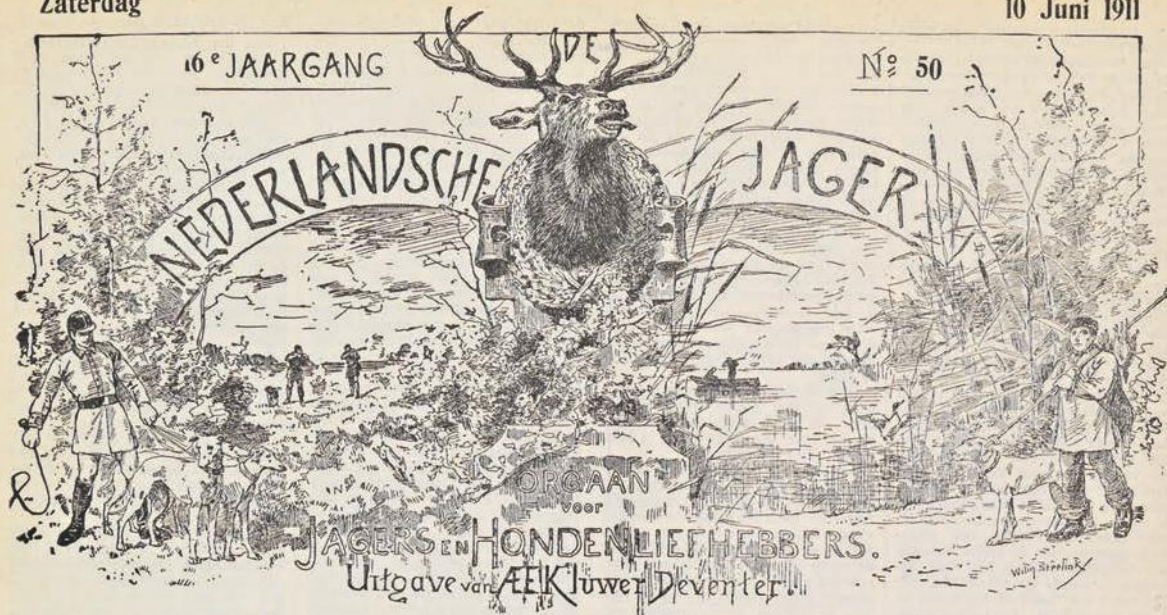

■ INTERVIEW JAAP BEEKHUIS

Zaterdag

10 Juni 1911

De redactie behoudt zich het recht voor, zoo noodig, den tekst der ingezonden bijdragen te wijzigen. Bijdragen, welke gehonoreerd worden, mogen niet aan andere bladen worden gezonden. Alle kopie blijft het eigendom der Redactie. Bijdragen van personen, wier naam en woonplaats niet aan de Red. bekend zijn, worden niet geplaatst.

Stukken voor de Redactie te zenden aan den Hoofd-Redacteur: L. SMELT WOODLAND (MOUSTACHE), Bussum en voor de Administratie aan den Uitgever E. E. KLUWER, te Deventer.

Dit blad verschijnt Vrijdags met De Nederlandsche Hondensport, teekenaars van beide bladen samen bij vooruitbet. f 1.—, bij disp. f 1.95, België f 1.25, overige buitenl. f 1.50 p. kwartaal, bij vooruitbet. ieder blad afz. f 2.50 p. jaar bij vooruitbet., bij disp. f 2.55, buitenl. f 3.50. Afzonderlijke nummers f 0.15. Prijs der aankondigingen: de eerste 6 regels 75 cent; elke regel meer 10 cent. Grootte letters naar plaatsruimte. Aankondigingen worden ingewacht tot Donderdagavonds.

FATUM DEN HAAG.

Voorbeeld van verzekering van Jachtopzitters.

Ongevallen — Ziekten — Wettelijke Aansprakelijkheid — Arbeidscontract — Borgtocht — Diefstal en verduistering door ondergeschikten.

f 2000.— Dood.
- 3000.— Invaliditeit.
- 1.— per dag bij tijdelijke onbekwaamheid.

f 14.90. per jaar.

Volteekend kapitaal . . . f 1.000.000
Premie-Ontv. 1899-1911. f 3.450.206
Uitbet. schaden id. . . f 2.478.410

PROSPECTUS OP AANVRAGE.

Men drinke op de jacht slechts:

VICTORIAWATER

OBERLAHNSTEIN

INHOUD: Groen voeder voor jonge fazanten. — Een woord over het opfokken van Fazanten. — Hoe ik van een schieter jager werd. — Brieven van een „Jagdverwalter“. — Nederl. Spaniel-Club. — Ned. Jagersv., Afd. N.-Holland. — Jachtopening. — Opening Eendenjacht. — Voor en uit het Jachttoezicht. — Gemengde Berichten. — Vraagbord. — Van den Korhaan (Omslag). — Aankondigingen.

GROEN VOEDER VOOR JONGE FAZANTEN.

Daar vele fazantenkweekers niet voldoende doordrongen zijn van de noodzakelijkheid, dat fazantenkuikens het zonder groen voer niet kunnen stellen, zullen we hier laten volgen, wat de Gamekeeper over dit onderwerp schrijft.

Het is ongelooflijk, hoeveel groen door jong vederwild wordt verorberd. Hetgeen jonge fazanten in de eerste plaats noodig hebben, is warmte en geschikt voer. Vele kweekers denken, dat, als de broedsels maar op goeden grond worden geplaatst, zij, wat groen voeder betreft, het noodige kunnen vinden. Mogelijk is dit zoo, maar kunnen zij het zich ook verschaffen? Menigeen zal wel eens opgemerkt hebben, hoe fazantenkuikens met alle macht aan groene blaadjes trekken, zonder dat zij er in slaagden er een deel van machtig te worden. Dit zou niet geschieden, als het instinct het dier niet ingaf, dat zulk voedsel noodig is, maar tot dat het diertje sterker en zijn snaveltje krachtiger wordt, zal het, vrees ik, maar heel weinig van het groen machtig kunnen

Al dit groen werd gretig door de kuikens opgenomen, die op een leeftijd van ongeveer tien dagen het groen zelf begonnen af te pikken, hetgeen de hen goedkeurend aanschouwde en waarbij ze, waar noodig, behulpzaam was.

Hoe overvloedig ander voedsel ook was, nuttigden de kuikens elken dag een groote hoeveelheid groen voeder, en ik moet bekennen, dat ik nooit eene toom zoo vlug en krachtig heb zien groeien. Als de hen er niet voor gezorgd had, zouden de kuikens in de eerste dagen niet in staat zijn geweest het zich te verschaffen en zouden alsdan het voornaamste hebben moeten derven.

Na deze waarneming heb ik mij steeds tot plicht gesteld er voor te zorgen, dat mijn fazantenkuikens veel groen, zeer fijn gehakt, door hun ander voedsel krijgen. Bij droog, warm weder eten de kuikens daarvan meer dan bij nat weer en vooral 's middags schijnen zij het groene voeder met graagte te verorberen. 's Avonds bij de laatste voeding zijn zij er minder op gesteld en hebben dan liever iets, dat in de maag staat. Daarom mengde ik bij het laatste voeder geen groen. Als de kuikens veertien dagen oud zijn, houd ik met het geven van groen voeder op, daar zij het dan zelf kunnen opzoeken. Maar het groen, dat zij de eerste twee weken kunnen nuttigen, is van grooten invloed op gezondheid en groei en sedert ik aldus mijn kuikens voeder, groeien en gedijen ze beter dan ooit te voren.

Nog meer dan de jonge fazant heeft het patrijskuiken behoefte aan groen voeder, wijl het in de eerste jeugd nog zwakker is dan de eerste, en ik beveel het ten zeerste aan, om de vele ziekten, waaraan deze vogels

ontstaat. Als de broedsels van de beginne af aan groen voer gewer zijn, wordt daarmede het al te gret nuttigen er van voorkomen, als zij het zichzelf kunnen verschaffen. Daer komt, dat de kweeker het niet enk doch gemengd door het ander voedsel geeft. Een tegenwicht wordt daardoor verkregen en het gevolg is een constante werking der darmen, zo noodig voor het gedijen der vogel.

De kweeker moet zich natuurlijk rekenschap geven van het weder en daarnaar de hoeveelheid groen voedsel regelen, want hij vergete niet, dat het een hoog vochtgehalte bevat en het zou zeer onverstandig zijn hem nat weder eenzelfde hoeveelheid a bij droog weder toe te dienen. Ook moet het voedsel, dat met groen gemengd is, vrij droog worden bereid en is 't beste het gehakte groen eerst nat te maken, en dan het meel toe te voegen, waardoor het zich aan het groen hecht.

Ik durf gerust elken kweeker aan te raden met mijn systeem dit seizoen een proef te nemen, vooral zij, die op drogen warmen grond moeten kweeken.

MOUSTACHE.

Een woord over het opfokken van Fazanten.

Over bovenstaand onderwerp schrijft de heer Wilhelm Gottschalk in „Wil und Hund“ het volgende, dat zeker velen zal interesseeren.

Reeds veel is er over dit onderwerp geschreven, door bevoegden zo wel als door onbevoegden, en no steeds schijnt den leek het opfokken van den jongen fazant heel moeilijk. In werkelijkheid is dit echter waarlijk niet het geval. Er behooft slechts een zekere kennis van de

Feliciteatiebrief voorzitter KNJV

Koninklijke Nederlandse Jagers Vereniging

Postadres
Postbus 1165
3800 BD Amersfoort

Nederlandse Vereniging voor Natuurtoezicht
T.a.v. het secretariaat
Binnenhof 2
8307DG ENS

Amersfoort, 8 juni 2011

Geacht bestuur,

Namens het Landelijk Bestuur en de leden van de Koninklijke Nederlandse Jagersvereniging (KNJV) wil ik de Nederlandse Vereniging voor Natuurtoezicht van harte feliciteren met haar 100-jarige bestaan.

De band tussen jager en jachtopzichter is veel ouder dan de samenwerking tussen de KNJV en Vereniging voor Jachtopzichters, de huidige NVvN. De naam van de jachtopzichter, Boa of toezichthouder is in de 100 jaar die de vereniging nu bestaat aan verandering onderhevig geweest, de rol van het natuurtoezicht is onveranderd belangrijk gebleven in het buitengebied. De veranderingen in onze maatschappij hebben op het werk van de toezichthouder wel hun invloed gehad. Was het in het verleden vooral de particuliere jager die een jachtopzichter in dienst had, nu spelen rechtspersonen als terreinbeherende organisaties en wildbeheereenheden en (semi-)overheden een belangrijke rol.

In de loop der tijd hebben deze veranderingen er voor gezorgd dat de innige band die tussen onze verenigingen bestonden, lossier is geworden. De NVvN kon daardoor ook beter opkomen voor de specifieke belangen van de toezichthouder. Naar verwachting zal deze ontwikkeling zich voortzetten opdat de NVvN zich zal kunnen blijven profileren als de toezichthouders in het buitengebied. Ik wens u namens ons bestuur hierbij veel succes.

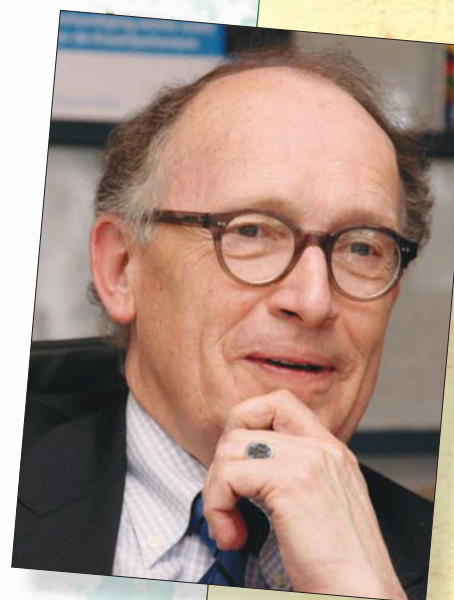
Met vriendelijke groet,
KONINKLIJKE NEDERLANDSE JAGERS VERENIGING

mr. G.J. de Graaf
voorzitter

De Koninklijke Nederlandse Jagers Vereniging (KNJV) is de organisatie voor jacht, jachthonden, wild- en faunabeheer.
De vereniging behartigt de belangen van de Nederlandse jagers.

SNS Bank
95.78.30.475
SWIFT: SNSBNL2A
IBAN: NL52SNSB0957830475

'Ik hoop dat de groene BOA en zijn werkgever creatief met ons willen meedenken'

INTERVIEW MET MR J. DEMMINK, SECRETARIS-GENERAAL VAN HET MINISTERIE VAN VEILIGHEID EN JUSTITIE

"Honderd jaar veldtoezicht is, gelet op de ontstaansgeschiedenis van de Nederlandse politie, een enorm lange periode. Toezicht en handhaving in het landelijke gebied, zoals dat door al die groene BOA's werd en thans wordt uitgevoerd, is van groot belang. Maar uiteraard ook de basispolitiezorg voor het buitengebied en in de kleine dorpen. Om de ontwikkeling op het gebied van BOA's beter te kunnen aansturen, zullen we eerst de ontwikkelingen van het op te zetten korps Nationale Politie moeten afwachten. Een nieuwe politieorganisatie heeft ook gevolgen voor een uniform beleid naar de BOA's toe. Dat BOA's altijd een belangrijke rol zullen blijven vervullen in het landelijke gebied, daarover bestaat geen twijfel".

Aan het woord is **mr J. Demmink**, secretaris-generaal van het ministerie van Veiligheid en Justitie.

En daarmee de eindverantwoordelijke voor de gang van zaken op het departement en een toonaangevende adviseur van minister Ivo Opstelten.

Het huidige ministerie staat temidden van een gigantische bouwput die NS- station Centraal en de Turfmarkt in Den Haag momenteel vormen. Maandenlang dreunden imposante heimachines 18.000 heipalen in de weke ondergrond en draaien bouwkransen momenteel overuren.

In de ontvangstruimten bij de SG- kamer hangen art-impresions van het nieuwe ministerie, dat qua hoogte en bouwstijl in New York niet zou misstaan.

Administratieve lasten

"Bij het nadenken over te ontwikkelen nieuw beleid, gaat het erom vooral **algemene taken** overeind te houden. Op straat moeten we échte politiemensen hebben! Breed inzetbaar, maar ook uitgerust voor specifieke taken. De burger moet vooral niet de indruk krijgen dat er na alweer een reorganisatie dan wel helemaal nooit meer een politie- auto in de buitengebieden te zien zal zijn. Of dat de aanrijtijden na een melding gigantische gaan oplopen.

Onze minister staat voor een veiliger Nederland. Dus met "meer blauw op straat". Maar dat kan alleen door "blauw meer de straat op te sturen".

Daarom moet politiewerk slimmer ingericht worden en onnodige administratieve lasten voor minimaal 25% worden weggesneden! De politiemann op straat krijgt ondersteuning vanuit de nieuwe aanpak **Frontoffice – Backoffice**. Hij kan op straat actief en zichtbaar blijven, terwijl op het bureau eenheden zijn papieren werk grotendeels overnemen of hem

ter plekke supersnel informeren. Dit is nu eens echt "oorlog verklaren" aan de bureaucratie!

Overigens ben ik van mening, dat zo'n tijdwinst - dus extra uren handhaving - zeker óók voor de groene BOA moet gelden.

Om dit mogelijk te maken wordt er gekeken naar mogelijkheden om de administratieve lasten en de informatie uitwisseling tussen partijen te verbeteren. Ik hoop dat de groene BOA en zijn werkgever op dat punt creatief met ons willen meedenken.

We vinden overigens dat het toezicht op de BOA's in alle tien op te zetten regio's van de Nationale politie uniform behoort te zijn. Er zijn op dit moment veel te grote verschillen in het toezicht op BOA's en hun werkgevers.

R.U.D. als nieuwe speler

Wij zijn blij met de komst van de Regionale Uitvoering Diensten. Na lang overleg met gemeenten en provincies gaan we op dat gebied meer samenwerken, dat is van belang. Een andere vraag is, of de groene BOA's voor het toezicht wel moeten worden opgehangen aan het Functioneel Parket. We hebben daar goed naar gekeken. Het is misschien wel praktischer voor wat betreft het dagelijks functioneren, hen in te delen bij de regio's en de regionale Hoofdofficier van justitie, maar met het Functioneel Parket is er een inhoudelijke verbinding en dat weegt zwaarder."

De heer Demmink laat bepaald niet in het midden of de tijd voorbij is van een individuele BOA werkzaam op een particulier landgoed of voor de werkgever WBE. Met regelmaat wijst hij tijdens het gesprek op de toekomstige positie van zulke kleine eenheden of de hoge kosten van opleiding, bijscholing en uitrusting voor betrekkelijk "smalle schouders".

Veiligheid op lokaal niveau

"Afwachten wat Den Haag of de politiek gaat bedenken zou een zwaktebod zijn voor uw NVvN, de groene BOA's en hun werkgevers. Juist nu we voor de gigantische operatie staan het Korps nationale politie met 49.500 man op te tuigen, is voor hen hét moment gekomen om duidelijk te maken wat men heeft te bieden en wat de concrete wensen zijn. Functiebeschrijvingen van de werkgever van de BOA moeten

ingepast worden binnen een domein. Als de werkgever dan weloverwogen kiest voor een opsporingsambtenaar met **volledige bewapening**, dan heeft dat consequenties. O.a. veel trainen en vaak getoetst worden. Dus zal dat aanzienlijke kosten met zich meebrengen en veel tijd vragen. Kosten die de vragende werkgever zal moeten dragen. Voor een dubbeltje op de eerste rang willen zitten is in dit kader niet aan de orde.

Mijn dringende advies is ook uw eigen bevoegd gezag met uw wensen te confronteren. Immers, de verantwoording voor de lokale veiligheid ligt in het nieuwe beleid in toenemende mate bij de provincie, de burgemeester en de gemeenteraad. Ook kan er een rol zijn voor de groene BOA in de op te stellen **regionale veiligheidsplannen**. Dat geldt voor de Randstad, maar zeker óók voor het uitgestrekte platteland! De politiek en onze minister bepalen wat de politiek in de toekomst **kan**. Maar het bevoegd gezag in provincie en gemeente moeten bepalen wat de politiek **doet**, uiteraard rekening houdend met eventuele landelijke prioriteiten. Ik wil hier op het ministerie geen mensen hebben die op knoppen drukken in een poging ergens ver weg in de regio politiemensen aan te sturen. Verantwoordelijkheden moet je laten waar ze horen!

Evaluatie in 2014

Als overheid moeten wij keuzes maken in ons beleid. Tot hoever moeten we gaan met specialisme? Zo is een vaak gehoord verzoek uit BOA-kringen om opsporingsbevoegdheid te verkrijgen voor de **Wet wapens en munitie**. Maar de wapenmaterie is complex. Er is een zwaar opleidingsniveau vereist, waarvan wij vinden dat dit niet thuis hoort bij BOA's. Kennis van die materie betekent naast extra opleidingskosten ook, gezien de gerichte opsporing van die delicten, bewapening. En dus óók weer scholing. De opsporing voor de Wet wapens en munitie zal aan de politie voorbehouden blijven.

Het nieuwe BOA- beleid is vastgesteld voor een periode van vier jaar en dat beleid gaan we in 2014 evalueren, óók met de werkgevers. In de toekomst moet het mogelijk blijven om als kleine werkgever een BOA in dienst te kunnen nemen. We zullen dan opnieuw de opleidingseisen en de kosten tegen het licht houden; beiden moeten reëel zijn. Dan is opnieuw de vraag legitiem: *“Moet het nu wel allemaal zo en wat hebben BOA's echt voor kennisniveau nodig?”* Het is dus van belang dat zowel de werkgever als uw vereniging hun stem laten horen, nog vóór de nieuwe politieorganisatie is opgetuigd.”

■ INTERVIEW JAAP BEEKHUIS & HANS VAN ENGELDORP GASTELAARS

DE WILDSCHUT

ORGaan VAN DE

NEDERLANDSCHE VEREENIGING VAN JACHTOPZICHTERS

GOEDGEKEURD KONINKL. BESLUIT 29 JUNI 1912

Stukken voor de Redactie vóór den 15^{den} van elke maand naar BUSSUM; alles voor de Administratie aan den Uitgever A. E. KLUWER te DEVENTER

ONDER LEIDING VAN DEN
1STEN SECRETARIS
L. SMELT WOODLAND, BUSSUM

Versijnt maandelijks; wordt gratis aan de leden gezonden. Prijs voor niet-leden f 3.50 per jaar. Advertentiën: van 1—6 regels 75 ct., elke regel meer 10 ct.; 4 × plaatsens wordt 3 × berekend. Kleine annonces, uitsluitend voor leden der Vereeniging: tot 4 regels 50 ct., elke regel meer 10 ct.

Officieel.

Ons Orgaan.

De wensch van zeer vele leden gaat heden in vervulling.

De *Nederlandsche Vereeniging van Jacht-opzichters* heeft nu haar eigen orgaan, dat gratis aan alle leden wordt toegezonden.

Voor een jaar zal de proef worden genomen, of door de uitgave van een maandblad bereikt zal worden, hetgeen het bestuur er zich van voorstelt.

De groote kosten, aan de uitgave verbonden, zouden slechts dan gewettigd zijn, als werkelijk mocht blijken, dat de band, die er het gevolg van zal zijn, de noodzakelijke samenwerking tot het goede doel bevordert.

Het zal nu van de leden in 't algemeen en van de gewone leden in 't bijzonder afhangen, of dit ons orgaan, dat wij den toepasselijken naam „*De Wildschut*” gaven, de gewenschte uitwerking zal hebben.

De leden, die om de een of andere reden de jaarvergadering niet kunnen bijwonen en niet op de *Ned. Jager* geabonneerd zijn, bleven onkundig van het werken en streven der Vereeniging. Hierin wordt verandering gebracht, daar in „*De Wildschut*” in de eerste plaats zullen te vinden zijn de verslagen van vergaderingen en alle berichten, de Vereeniging betreffende. De leden blijven dus van alles op de hoogte en den Afdeulings-secretarissen en niet 'tminst den secretaris van het Hoofdbestuur wordt een goede en doeltreffende gelegenheid geboden, mededeelingen aan alle leden kenbaar te maken.

Een groot gedeelte van de beschikbare ruimte zal door deze officieele berichten ongetwijfeld worden ingenomen, maar nadat de verslagen der voorjaarsvergaderingen gepubliceerd zijn, zal, naar wij vertrouwen, voldoende plaatsruimte overblijven voor menig leerzaam artikel.

Want het doel der Vereeniging is, naast het behartigen der geldelijke en stoffelijke belangen der jachttopzichten, toch in de allereerste plaats hun meer kennis te verschaffen, die zij in hun veelomvattenden werkring zoo zeer behoeven. Streven is, het peil der jachttopzichten hooger op te voeren, het corps in aanzien te brengen, hetgeen slechts door meer ontwikkeling mogelijk is.

Zal dit alles den jachttopzichter in de eerste plaats ten goede komen, als noodzakelijk gevolg er van zal het jachtbedrijf, waarin hij werkzaam is, er de goede vruchten van plukken, zoodat het den weldenkenden jager niet onverschillig mag zijn, of onze Vereeniging bloeit of kwijnt.

Tal van jagers hebben dit van stonde af aan ingezien, zij verleenden daadwerkelijk krachtigen steun, zoodat reeds hechte grondslagen gelegd

zijn, waarop het steeds gemakkelijker is voort te bouwen.

Dat ieder jager en jachttopzichter ook deze nieuwe daad steune!

Van nieuwe daad mag gesproken worden, daar sedert het kort bestaan der Vereeniging reeds veel tot stand kwam.

In 1915 werd door de leden van het Hoofdbestuur samengesteld, en zonder eenig geldelijk bezwaar voor de kas uitgegeven, het voor den jachttopzichter zoo nuttige werk: „*Handboek voor den Jachttopzichter*” terwijl nog dit jaar werd ingesteld een examen, waaraan 58 jachttopzichten zich onderwierpen, met het gunstige gevolg, dat 39 het Diploma onze Vereeniging verwierven. En zoo zal met den arbeid worden voortgegaan, het goede doel steeds voor oogen houdend.

Wij weten heel goed, dat er jagers zijn, en hun aantal is helaas niet eens zoo heel gering, die zich een verkeerd denkbeeld vormen van onze Vereeniging en haar werk, of er onverschillig tegenover staan. Maar wij twijfelen er niet aan, of ook zij zullen tot beter inzicht komen, zoodra zij door een verbeterd en op hooger peil gebracht jachttoezicht de goede invloeden der Vereeniging zullen moeten erkennen.

Trouwens de mannen, die de leiding hebben, zijn, zouden wij meenen, voldoende waarborg, en de Statuten der Vereeniging zijn daarop gebaseerd, dat nimmer de belangen van het jachtbedrijf zullen geschaad worden door de behartiging der belangen van hen, die in dit bedrijf werkzaam zijn. En wil dit eigen orgaan beantwoorden aan het doel, dan moeten de leden, de jagers zoowel als de jachttopzichten, door krachtige medewerking trachten „*De Wildschut*” leerzaam en interessant te maken.

Dit zal niet het geval zijn, als de eerste Secretaris, die met lust en ijver de leiding op zich neemt, voor den geheelen inhoud zal moeten zorg dragen. Leerzame, met het jachtbedrijf in direct verband staande artikelen, alsmede berichten voor de rubriek „*Het Jachttoezicht*”, zullen steeds dankbaar vóór den 15^{den} van elke maand worden tegemoet gezien. Deze zijn te zenden naar *Bussum*, terwijl het papier slechts aan één zijde mag beschreven worden.

Dit eerste nummer zal ter kennismaking gezonden worden aan vele jachtaktehouders en jachttopzichten, die nog niet als lid toetraden, wellicht omdat zij van het bestaan der Vereeniging nauwelijks afwisten of wel nu eerst de werkelijke strekking leerden kennen. Zij vinden wellicht aanleiding, om het in dit blad voorkomende inteekenbiljet uit te knippen en ingevuld aan den 1sten Secretaris toe te zenden.

Het Hoofdbestuur zal zich verheugen, zoo reeds dit eerste nummer het ledenaantal — begin 1916 groot 199 leden-donateurs en begunstigers

en 516 gewone leden (jachttopzichten) — aannemelijk zoo doen toenemen. Dan zou met recht kunnen gezegd worden, dat „*De Wildschut*” een goede ontvangst te beurt viel. Het zij zoo!
DE 1STE SECRETARIS.

Officieel.

DE ALGEMEENE VERGADERING.

Verslag der Algem. Vergadering, gehouden Donderdag 30 Maart jl. in het Hôtel de l'Europe te Utrecht.

Aanwezig waren: van het Hoofdbestuur de Heeren:

Mr. A. Capadose, Vice-Voorzitter. P. J. Elout, G. F. van den Brink, Mr. N. M. Lebrt, Penningmeester. I. M. H. ten Kate, 1ste Secretaris. L. Smelt Woodland, 2de Secretaris. De Provinciale Afdeelingen waren vertegenwoordigd door de volgende Heeren:

voor *Utrecht*: C. J. Kieppelhout van Sterkenburg, voor *Gelderland*: H. J. M. C. van Oordt.

voor *Noord-Brabant*: Corn. Lambregts.

voor *Friesland*: Mr. J. D. van der Plaats.

voor *Drenthe-Groningen*: R. H. Bar, de Vos van Steenwijk.

voor *Zeeland*: Mr. H. C. Beijerman.

voor *Overijssel*: Jhr. A. H. P. C. van Suchtelen van de Haare, van *Zuid-Holland* was bericht ontvangen, dat zoowel Voorzitter als Secretaris tot hun leedwezen verhindert waren ter vergadering te komen.

Van *Noord-Holland* noch van *Limburg* werd enig bericht ontvangen.

Ruim 11 uur opent de Vice-Voorzitter, Mr. A. Capadose de vergadering met een welkomstwoord aan de Heeren Afgevaardigden en wenscht in de eerste plaats een woord van hulde te brengen aan den geachten Voorzitter der Vereeniging, wiens tegenwoordigheid hier voor de eerste maal wordt gemist. Hij toch heeft niet gearzeld, met groote zelfverloochening een taak op zich te nemen, die boven allen lof is verheven. Als administrateur eener ambulance heeft hij sedert maanden vaderland, familie en vrienden verlaten, om al zijn krachten en tijd te geven tot leniging der verschrikkelijke gevolgen van den oorlog, die nog steeds onverzakt om ons woedt. Ik meen uit aller naam te spreken, aldus vervolgt de Voorzitter, als Baron Taets van Amerongen hier een woord van hulde wordt gebracht voor zijn edele zelfopoffering en wij den wensch uiten: moge hij volle satisfactie oogsten van zijn nobel streven.

Dankbaar constateert de voorzitter, dat in het afgelopen jaar geen bestuursleden door den dood aan de Vereeniging ontvielen.

Zoals U bekend is, verscheen het „*Handboek van den Jachttopzichter*”, dat in het afgelopen jaar door het Hoofdbestuur werd samengesteld, in druk, zoodat kon worden overgegaan tot het nemen van maatregelen voor te houden Examina zoowel voor aspirant-jachttopzichten als voor jachttopzichten ter verkrijging van het Diploma der Vereeniging. Als datum voor die examina is 6 April vastgesteld. Een examen-commissie heeft zich geconstitueerd en een ieder onzer zal zeker met belangstelling de resultaten van een en ander tegemoet zien, temeer daar een zeer groot aantal kandidaten zich voor het aanstaande examen opgaaf.

De examen-commissie bestaat uit 9 leden, die zich in drie sub-commissies hebben verdeeld.

Wij lieten een artistiek Diploma vervaardigen.

Wij mogen hopen, dat deze feiten zullen medewerken tot grootere bekendheid met en belangstelling in het streven onzer Vereeniging en tevens tot uitbreiding van ons ledental, daar versterking onzer financiën zeker gewenscht is.

En nu, mijne Heeren, zeide de Voorzitter, overgaande tot de eigenlijke werkzaamheden, verzoek ik den secretaris de notulen der vorige vergadering voor te lezen.

In verband met de notulen, die onveranderd werden goedgekeurd, merkt de Voorzitter op, dat ingevolge het genomen besluit rechtskundig advies werd ingewonnen betreffende de vraag: of een lid recht op uitkeering heeft, in zoverre dat hij, of zijn weduwe of weezen, een uitkeering kunnen vorderen. Dit advies luidt, dat de vraag in volstrekt ontkennenden zin moet worden beantwoord, daar nergens in de statuten dit recht wordt geformuleerd. Art. 3 noemt wel het verschaffen van uitkeering en der doeleinden der Vereeniging, doch daaruit vloeit allerminst voort, dat de leden op die uitkeering recht zouden hebben. Evenmin kan uit Art. 8 van het Huish. Reg. een verplichting eenzijdig of recht anderzijds worden afgeleid.

Wat betreft de belijfe om te informeren, of de vrijbiljetten, die aan Rijksveldwachters door de Staatsspoor-wel worden afgegeven, ook eventueel aan Onbez. Rijksveldwachters worden verstrekt, is daaraan nog niet voldaan,

Even terug in de tijd

De leden en donateurs van onze NVvN genieten ieder kwartaal van hun eigen vakblad "de Jachtopzichter".

Die service genoten vanaf 1 juli 1916 de leden en begunstigers van "de Nederlandsche Vereeniging van Jachtopzichers" door het maandelijks ontvangen van "de Wildschut".

Maar het actieve Hoofdbestuur van de NVJ deed meer; zij gaven in 1915 het beroemde Handboek voor den jachtopzichter uit, organiseerden jachtopzichtersexamens, onderhielden een actieve lobby naar overheid en politiek, etc. Dat alles in het kader van "het behartigen van de zedelijke en stoffelijke belangen der jachtopzichers".

HET JACHTOPZICHTERS-EXAMEN.

Afgenomen 6 en 7 April in het Hôtel de l'Europe te Utrecht.

Voor de eerste maal werd in Nederland aan adspirant-jachtopzichers en jachtopzichers de gelegenheid geboden, bewijzen van hun, althans theoretische bekwaamheid af te leggen.

De jachtopzichers danken dit aan de *Nederl. Vereeniging van Jachtopzichers*, die vier jaar geleden werd opgericht met het doel, de zedelijke en stoffelijke belangen der jachtopzichers te behartigen.

Dat zich reeds dadelijk aan dit eerste examen een groot aantal wildbeschermers onderwierpen, is een verblijdend teken en een groote voldoening voor het Hoofdbestuur der Vereeniging, dat zich, om het examen mogelijk te maken, de taak zag gesteld, een leerboek te verschaffen, aangezien het zonder studie-materiaal voor velen, en zeker voor den adspirant-jachtopzichter, zeer bezwaarlijk zou zijn, zich aan een onderzoek naar hun bekwaamheid en vakkennis te onderwerpen.

En zoo verscheen dan verleden jaar het *Handboek voor den Jachtopzichter* *), dat door de leden van het Hoofdbestuur der Ned. Vereen. v. Jachtopz. werd samengesteld en uitgegeven. In beknopte vorm werd daarin op bevattelijke wijze te boek gesteld al hetgeen een wildbeschermer behoort te weten. Aangegeven werd, welke gedragslijn hij te volgen heeft, terwijl er tevens een schat van kennis, betreffende het jachtbedrijf, in voorkomt met vermelding van de plichten, die de wildbeschermer in verband met zijn vele en velerlei werkzaamheden, te vervullen heeft.

Vooraf werd dan ook bepaald, dat de Commissie zich bij het stellen der vragen aan de stof van het *Handboek voor den Jachtopzichter* zou houden en zij bij dit eerste examen niet daarbuiten zou gaan.

Het hoofdbestuur was zoo gelukkig een negental jagers bereid te vinden om zitting te nemen in de examen-commissie onder de bekwame leiding van den in de jagerswereld welbekenden Heer Mr. R. Baron Snouckaert van Schauburg. Door verhindering van den Heer J. M. H. ten Kate, op beide dagen, werd zijn taak overgenomen door den Heer Mr. N. M. Leuret, terwijl de Heer Mr. A. Capadose op den 2den dag voor den Heer H. C. Waldeck inviel.

De commissie telde dus op beide dagen 9 leden, die

Jachttuitkomsten.

Bathmen. Door de Bathmensche Jachtclub, werden op haar jachtgronden in twee dagen 31 broedende eksters en 10 meerkollen geschoten.

Sterksel (N.B.) Jachtopzichers H. Duysters en P. H. Nies groeven in de Heerlijkheid 9 jonge vossen uit en mochten het genoeg smaken drie dagen daarna de oude moer op de klem te vangen.

Het Jachttoezicht.

Grijpskerke (Z.) Door jachtopzichter H. Luitwieler alhier is bekeurd F. de Voogd, die zijn hond een haas liet achtervolgen en doodbijten in het jachtveld Hoogelande en Buttinge op 4 Mei. Het haas is in beslag genomen.

Op denzelfden dag werd proces-verbaal opgemaakt tegen P. Jakobse uit Middelburg, die met een hazewindhond het jachtveld Buttinge afstroopte.

Serooskerken (Z.) Op 16 April is door jachtopzichter A. Janse en de Gem. Veldwachter Verbeek, beiden te Sint Laurens, bekeurd voor het schieten van een haas. H. Maljaars, landbouwer te Sint-Laurens, houder van een Buitengewone machtiging tot het schieten van schadelijk gedierte. Haas en geweer zijn in beslag genomen. Op 14 April is door de jachtopzichter M. Janse te Serooskerken bekeurd C. Huisoon, fabrieksarbeider te Serooskerke, voor het zoeken naar eendeneieren.

Doeveren. Door den Rijksveldwachter Manie alhier, is onder Eethen bekeurd voor het vervoeren van wildstrikken B. K. Seijnaeve.

De strikken zijn in beslag genomen.

Cadzand (Z.) Een hulppostbode werd wegens jachtovertreding door de Arrondissements Rechtbank te Middelburg veroordeeld tot: f 30 boete of 30 dagen hechtenis.

Leeuwarden. Door het gerechtshof alhier is 6 Mei 4 maanden gevangenisstraf geëischt tegen den 21 jarigen smidsknecht Roelof D. te Katwijk, die zich 10 Januari jl. met een lichtbak in het jachtveld bevond en bij zijn aanhouding door den rijksveldwachter Mous, dezen dreigde met een schop te zullen slaan onder het uitspreken van de woorden: „Ga weg, of ik sla je de hersenen in”.

Bathem (O.) Jachtopzichter L. Zuurveld snapte op heeterdaad een eierdief op het landgoed de Bannink.

Met hun drieën werd naar fazanteneieren gezocht. Zich ontdekt ziende, gingen zij aan den haal, en kon slechts de slagersknecht H. Boneschate worden gegrepen, die bekende met welk doel hij en zijn kornuiten ter plaatse waren.

Het onovertroffen succes van de vliegende brigade

OPGETEKEND DOOR DE OUD-COMMANDANT VELDPOLITIE ARIE SCHAKEL

“Terugkijkend op mijn loopbaan binnen het Korps Rijkspolitie, kan ik bladerend in mijn plakboeken heel veel herinneringen naar boven halen.

Maar de mooiste tijd was de periode dat ik bijna 25 jaar heb gediend bij de Veldpolitie.

Door de felle stroperij en ernstige milieudelicten werden mannen gevraagd die kennis van zaken hadden. Met een groot gevoel voor werken in het buitengebied.

Zelf ben ik in 1971 in Zundert bij “de vliegende” begonnen en in 1976 heb ik Zundert verruild voor de Veldpolitie in Maasbracht in Limburg waar ik commandant werd.

Ik heb dus de 25 jaar nét niet vol kunnen maken, omdat na de reorganisatie in 1994 de Groepen Veldpolitie werden opgeheven.

Hieronder in vogelvlucht mijn verhaal over het onovertroffen succes van de “vliegende brigade”.

Als we terugkijken op het ontstaan van de groepen Veldpolitie, moeten we teruggaan naar de jaren vijftig van de vorige eeuw. In die jaren vierde de wildstroperij op de Veluwe en vooral in de zuidelijke provincies Brabant en Limburg hoogtij en dat in al zijn facetten. Vooral grofwild (rood-, zwart- en reewild) op de Veluwe en kleinwild en reewild in o.a. de Zuidelijke provincies Brabant, Zeeland en Limburg werden geteisterd. Het was natuurlijk wel een periode kort na de oorlog en Nederland was in de opbouwfase.

Er heerste toen nog veel armoede, zeker op het platteland. Het stropersgilde gebruikte alle denkbare middelen, zoals geweren, klemmen, strikken, vangkooien, fret en buidel, lange honden en natuurlijk het te voet lichtbakken, hetgeen meestal met meerdere personen in de nachtelijke uren werd uitgevoerd.

Allerlei vormen van stroperij – en de daarbij gebruikte middelen – zijn te vinden in het boek *“Jachtoezicht en*

stroperijbestrijding” van jachtopzichter Cees van Geel.

Kortom de wildstroperij tierde welig op alle fronten.

In 1955 werd - vooral door toedoen van de majoor Jhr B.W.F. de Beaufort (later kolonel en districtcommandant Rijkspolitie Utrecht), door de minister groen licht gegeven voor het oprichten van het toenmalige **“Los Detachement Veldpolitie Hoog Soeren”**.

Dit detachement kwam onder leiding te staan van de majoor, die later zou uitgroeien tot de *“Vader van de Veldpolitie”* in Nederland.

Door grote inzet van de leiding en de mannen van het eerste uur werd het concept een enorm succes. Dat leidde ertoe dat er door de Rijkspolitie in diverse delen van het land **“Vaste Detachementen Veldpolitie”** werden opgericht. (o.a. Hoog Soeren, Ommen, Maarn, Zundert, Boxtel en Maasbracht). Nog weer later kregen de vaste detachementen Veldpolitie in de jaren zeventig de officiële groepsstatus binnen de Rijkspolitie en werden het de **Groepen Veldpolitie** en werd ook het embleem van de Veldpolitie ontworpen.

Een ijzersterke formule

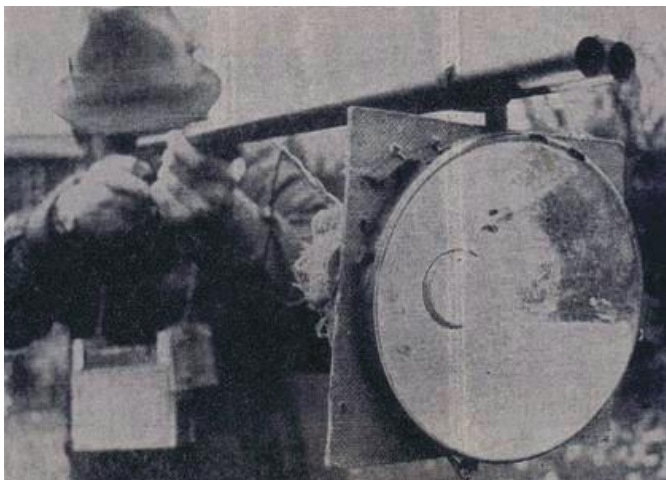
Het concept van de destijds opgerichte Vaste Detachementen Veldpolitie was eenvoudig.

Bij elk detachement werd een aantal gemotiveerde *“groene”* rijkspolitiemannen geplaatst en het geheel werd aangevuld met

burgerambtenaren, die werden geselecteerd binnen de kring van jachtopzichters in het betrokken bewakingsgebied.

De aangenomen jachtopzichters kwamen in dienst bij de Rijkspolitie als burgerambtenaar met de titel **“Velddienstassistent”**. Door het koppelen en samensmelten van politiekennis en veldkennis ontstond een ijzersterke formule. Dit concept bleek een schot in de roos, dat mede heeft geleid tot het grote succes van de Veldpolitie en is - tot aan de opheffing in 1994 - in stand gebleven.

Qua organisatie waren de Vaste Detachementen Veldpolitie ingedeeld bij de respectievelijke districten van de Rijkspolitie, maar veel zaken liepen nog heel lang via de kolonel De Beaufort.

Taakstelling en werkterrein

De taakstelling van de Veldpolitie was heel duidelijk. Hoofdzakelijk was de bestrijding van de wildstropen in al zijn facetten. Daarnaast natuurlijk naleving van de Vogelwet met bestrijding van het illegaal vangen, houden en verhandelen van beschermde vogels. Natuurlijk ook de controle van de hengelsport en het tegengaan van visstropen (fuiken, netten, peuren etc.). De wapenwetgeving was ook een belangrijk item in de taakstelling, zeker in combinatie met de wildstropen en verder natuurlijk de beschermde planten en dieren en later in toenemende mate het milieu. De werkgebieden van de detachementen Veldpolitie waren groot. Met een gemiddeld personeelsbestand van **6 tot 8 mensen per detachement** werden enorme gebieden bestreken. Het detachement Zundert, waar ik destijds werkzaam was, bestreek in de jaren 70 een gebied van geheel West Brabant en Zeeland. Het ene moment was je 's morgens vroeg in de omgeving Tilburg werkzaam, om vervolgens enkele uren later in de omgeving Bergen op Zoom toe te slaan. Het stropersgilde wist nooit waar we actief waren, want we waren eigenlijk altijd overal. Deze enorme mobiliteit van de Veldpolitie leidde dat de bijnaam de "vliegende brigade" of zoals ze het in Brabant zeiden: "de vliegende".

Relatie veldpolitie - jachtopzichter

De Veldpolitie beschikte al heel snel over effectieve netwerken. Er waren diverse groepen of personen die daar een groot belang bij hadden; jagers en jachtopzichters, hengelsportverenigingen, vogelwerkgroepen etc. De relatie tussen de jachtopzichters en de Veldpolitie was heel bijzonder. In de eindjaren vijftig, de jaren zestig en zeventig waren nog overal jachtopzichters (onbezoldigde ambtenaren Korps Rijks- of gemeentepolitie) actief, die met hart en ziel betrokken waren bij hun toezichtgebied. Dat zij zagen als hun territorium! Zij deden daar de verzorging van het jachtveld

en waren actief op het gebied van roofwildbestrijding (vos, bunzing, hermelijn, wezel en kraaien, eksters en gaaien). Maar waren daarnaast altijd intensief bezig met de wildstropenbestrijding.

De actieve full-timers onder hen waren werkelijk dag en nacht in hun veld en wisten precies wat daar gebeurde. Zij wisten ook heel nauwkeurig welke stropers

met welke middelen ze in hun veld konden verwachten en wanneer. Ook hadden zij een geweldige terreinkennis en een netwerk bij de jagers en de boeren binnen hun gebied. Als er strikken stonden, dan kon de jachtopzichter al bijna zeker zeggen van wie de strikken waren en ongeveer hoe laat dat wij deze persoon konden verwachten.

De Veldpolitie maakte dan ook graag gebruik van dit totale netwerk en dat geheel heeft mede geleid tot het grote succes van de detachementen Veldpolitie. De samenwerking was uitstekend, zeker omdat de velddienstassistenten vml.-jachtopzichters waren. En men voelde zich nog steeds collega's. De onderlinge sfeer met de jachtopzichters was goed te noemen. Ook leefde men enorm met elkaar mee bij geboorte, overlijden, ziekte e.d.

Mijn persoonlijke visie is dan ook dat de wildstand, natuur en milieu in die jaren enorm geprofiteerd hebben van deze unieke samenwerking!"

■ ARIE SCHAKEL,
OUD-COMMANDANT VELDPOLITIE GROEP MAASBRACHT

Dit artikel wordt vervolgd in de september-aflevering van "de Jachtopzichter"

STICHTING HET NATIONALE PARK
DE HOGE VELUWE

Aan het bestuur en de leden en donateurs van de
Nederlandse Vereniging voor Natuurtoezicht

datum:
8 juni 2011

ONS kenmerk:
SV/23945/01.1.

ONDERWERP:
Felicitatie

Jachtopzichters en directie van Stichting Het Nationaal Park De Hoge Veluwe feliciteren de Nederlandse Vereniging voor Natuurtoezicht met haar 100-jarig bestaan.

De maatschappij is de natuurtoezichthouders veel dank verschuldigd voor de wijze waarop zij hun uiterst belangrijke werk, ook bij nacht en ontij, verrichten.

De Nederlandse Vereniging voor Natuurtoezicht vervult een onmisbare rol als belangenbehartiger in Den Haag en in de regio's en zal dat hopelijk in lengte van jaren blijven doen. De jubilerende Nederlandse Vereniging voor Natuurtoezicht kan daarbij blijven rekenen op de steun van Het Nationaal Park De Hoge Veluwe.

Met vriendelijke groet,

S.E. baron van Voorst tot Voorst
directeur

CORRESPONDENTIEADRES: apeldoornseweg, 250 - 7351 ta HOENDERLOO (Gemeente ede) - tel.: 055 378 81 00 - fax: 055 378 81 19
www.hogeveluwe.nl - park@hogeveluwe.nl - RABOBANK: 33 67 66 300 - K.V.K. 4031066

FOTO WIM WEENINK

Faunabeheerders met passie voor het groene ambacht

INTERVIEW MET DE SECRETARIS VAN DE STICHTING FAUNABEHEER FLEVOLAND

“In ons beheersgebied, dat 90.000 hectaren groot is, zijn zo’n 2300 boerenbedrijven gevestigd. Naast gras worden er onder andere granen, uien, aardappels en suikerbieten verbouwd. Daarom zijn we best wel trots op ons werk. Jaarlijks wordt aan onze provincie het kleinste bedrag voor geleden schade in Nederland uitgekeerd door het Faunafonds. En dat terwijl dit toch één van de grootste graanschuren van Nederland is.”

In het gesprek met **Evert Menkveld**, secretaris van de Stichting Faunabeheer Flevoland, kom ik al snel tot de conclusie dat hier bevolgen faunabeheerders werken. Sinds 1994 is Evert (jaargang 1947) belast met de dagelijkse leiding van zowel het personeel in het veld, als het secretariaat dat kantoor houdt in het Kuinderbos te Bant. Hij koos als boerenzoon voor de jacht en werd in 1965 leerling- jachtopzichter in de Kroondomeinen. In 1966 ging hij werken bij de Rijksdienst voor de IJsselmeerpolders in het Roggebotzand. Vanaf 1970 is Flevoland zijn werkdomein.

Van jacht en wildbeheer naar faunabeheer

“De eerste aanzet tot de stichting dateert van 1981. Aanleiding waren berichten dat rijksjachtopzichters, in wat nu de provincie Flevoland is, geprivatiseerd moesten worden. En omdat niemand nog wist wat de gevolgen daarvan voor het jachttoezicht en het faunabeheer zouden zijn, werd besloten tot de

oprichting van een werkgroep.

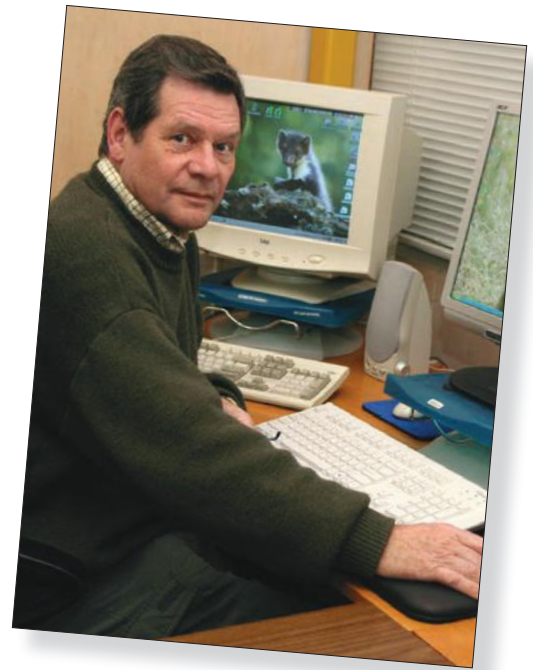
Dat werd toen breed ingezet. De directie der Domeinen, Staatsbosbeheer, het ministerie van Landbouw, Landbouworganisaties en de K.N.J.V. maakten daar deel van uit. Al snel was men het over eens dat er een organisatie moest komen die leiding zou kunnen geven aan de jacht en het wildbeheer. En bovenal, dat zou kunnen continueren.

In 1984 werd de Stichting Jacht en Wildbeheer IJsselmeerpolders opgericht.

Die stichting begon in 1986 met haar werk in de Noordoostpolder. In 1990 kwam de werkgroep opnieuw met een advies: “Voeg zowel Oostelijk- als Zuidelijk Flevoland toe aan het werkgebied van de stichting.”

De ervaringen, opgedaan in de Noordoostpolder, waren goed en dus volgde er voor de overname gesprekken met alle betrokken partijen. Op 1 april 1992 zijn de faunabeheerders van Oostelijk- en Zuidelijk Flevoland in dienst getreden bij de Stichting Jacht en Wildbeheer IJsselmeerpolders. Toen de Flora- en faunawet van kracht werd, is ook de naam van de stichting aangepast. Sinds 5 januari 1999 zijn wij werkzaam voor de **Stichting Faunabeheer Flevoland**. Wij zijn met zeven collega's in dienst van de stichting, waaronder de vijf fulltime faunabeheerders die tevens BOA zijn. Het acht leden tellende stichtingsbestuur wordt gevormd door vier vertegenwoordigers van de N.L.T.O. en vier uit de kringen van de georganiseerde jacht, voorgedragen door de KNJV”

Groen werk in overvloed

Aan de wanden van het kantoor hangen plattegronden en kaarten met alle polderpercelen. Uitgevoerd in duidelijke kleuren van de betreffende grondeigenaren en voorzien van nummers van de jachtcombinaties. Veel land- en akkerbouw, maar óók veel bezoek van de wilde fauna: *“hoe beheer je zoiets?”*

“De stichting huurt het genot van de jacht op circa 90.000 hectaren van verschillende eigenaren. Dat zijn naast rijksoverheden, gemeenten en waterschappen óók terreinen van particulieren. Ons werkgebied is verdeeld in 129 jachtpercelen die door de stichting aan combinaties van jagers zijn onderverhuurd. De grootte van de te bejagen percelen ligt tussen de 600- en 1200 ha. Het toezicht in het buitengebied van de IJsselmeerpolders is sinds de inpoldering op professionele leest geschoeid. De jachtopzichters zijn actief op het gebied van faunabeheer, maar óók op het terrein van toezicht en handhaving in de breedste zin van het woord. Elke faunabeheerder heeft een eigen rayon waar hij goede contacten onderhoudt met de grondgebruikers en de jachthuurders. Veel tijd en energie wordt besteed aan **wildschadepreventie**, zowel in woord als in daad. Maar óók aan wildschadebestrijding. Zij adviseren en begeleiden de jachthuurders met betrekking tot de uitvoering van de jacht. Als BOA's houden zij toezicht op de gedragingen van het publiek, want er is zo'n 20.000 ha. natuur opengesteld onder toegangsvoorwaarden. Het is vanzelfsprekend dat de handhaving van groene wetten als de Flora- en faunawet en de Visserijwet ook veel van hun aandacht vergt.

Toekomstvisie

Per 2016 eindigen de huidige verhuurcontracten. Dat lijkt ver weg, maar uit de wispelturige praktijk van de politiek blijkt dat veel groene polders in Nederland toch worden volgebouwd. Almere en andere steden in deze provincie dijen uit, dus de verwachting is niet dat ons werkgebied zal groeien. Dat baart ons als stichting wel zorgen. Maar sinds de oprichting van de stichting heeft de praktijk aangetoond dat de grootschalige manier van inhuur en verhuur werkt. Voor de hele provincie maatwerk waar men de stichting op kan aanspreken. Maar vooral de samenwerking met grondgebruikers en jachthuurders heeft tot gevolg dat alle betrokken partijen baat hebben bij een professionele organisatie als de onze. Wij zijn 24 uur per dag bereikbaar. Hoewel er na de herinrichting veel is veranderd, zien wij dat er uiteindelijk één grote winnaar is; de natuur. Er is weer biodiversiteit dankzij een evenwichtig faunabeheer en professioneel toezicht. Daarom gaan wij er vanuit dat we ook in de toekomst actief blijven met faunabeheer in deze mooie provincie.”

■ INTERVIEW EN FOTO'S HANS VAN ENGELDORP GASTELAARS

'In die dagen werd er niet naar tijd gekeken'

Hij is geboren en getogen in het duin en was jarenlang bestuurslid van de N.V.v.N. afdeling Noord-Holland. Nog dagelijks is hij in 'zijn' veld te vinden. Bij de Nederlandse Politie Sport Bond draait hij nog alle schietwedstrijden mee, want stil zitten is niet zijn ding. In gesprek met Joop Doornbosch (74) is als het lezen van een avonturenboek.

"Mijn vader Driekus, werd in 1933 jachtopzichter, hier in de Midden-Heerenduinen. Een jaar later trouwde hij met mijn moeder en in 1936 zag ik het levenslicht. Hij was dag en nacht in het veld en is één keer thuis geweest. Dat ik enig kind ben gebleven, verbaast me niet. Hij sliep in het veld onder een schapenvacht, de hond met de lijn aan z'n arm vastgebonden. Als er onraad was, werd hij altijd op tijd gewekt. Ik was nog maar een manneke van een jaar of 4 en had een hondje, "Dolly" heette die. Ik liep altijd achter Dolly aan, want als dat keffertje een gaatje groef, wilde ik altijd weten wat daar toch te vinden was. Op een dag scharrelde Dolly weer het duin in en ik er achter aan. Toen de hond na wat uurtjes alleen thuis kwam, brak er paniek uit. Pa ging uiteraard zoeken, maar ik leek van de aardbodem verdwenen.

's Nachts om 4 uur werd ik wakker van een natte hondenneus op mijn gezicht. Mijn vader had Herman de Groot, de politieman met zijn speurhond er bij gehaald en na uren zoeken vonden ze mij, uitgeput en slapend in het veld. Dat was mijn eerste nacht buiten en het zou zeker niet de laatste zijn.

Mooie jeugd

Mijn vader lag een keer te posten bij een beun strikken. Daar zag hij, loerend door het helmgras, in de verte een kerel aan komen lopen; links liep hij op een schoen, rechts op een klomp. Die vent liep ogenschijnlijk ongeïnteresseerd langs de strikken en pa liet hem lopen. Een dag later komt mijn vader hem tegen in het duin. Belangstellend vroeg mijn vader wat de man mankeerde. Die vertelde dat hij een ongeval had gehad en slecht op 2 klompen vooruit kon, vandaar die ene schoen. De volgende dag ligt mijn vader weer in stelling bij de strikken en ziet hij "hinkemans" weer aankomen. Toen die de strikken leeg wilde halen, riep mijn vader hem aan dat hij het haasje was. En daar gaat die vent toch rennen zeg, mijn vader kon hem zowat niet inhalen!

Zakgeld was niet aan de orde van de dag, dus als het maar even kon probeerde ik wat bij te verdienen met allerlei klusjes. Op een gegeven moment wist ik dat een stroper enkele strikken had gezet. Ik haalde daar de konijnen uit en bracht die naar de poelier met de smoes dat ik ze van vader moest brengen. Tenslotte kon ik met dat extraatje ook eens naar de bioscoop, niet? Een strikje zetten was ook snel geleerd en klemmen gebruiken was geen probleem in die tijd. In de schuur van mijn vader lagen altijd klemmen. Bij ons achter het huis zaten ook nog wel wat konijnen. Op een dag liep mijn vader achter het veld in en struikelde over een klem. Hij

trok hem op en herkende zijn eigen klem! Ja, toen moest kleine Joop benen maken! Mijn vader heeft hier 45 jaar als jachtopzichter gewerkt

In de voetsporen van vader

Na de LTS bleef het veld aan mij trekken. Elk vrij uurtje was ik er te vinden en als het even kon natuurlijk met mijn vader mee. Ik heb een poosje gewerkt bij een aannemer en heb zelfs nog een autorijschool gehad. Op nieuwjaarsdag 1968 was ik met mijn ouders bij de familie Van Hoorn, waar mijn vader in dienst was, om Nieuwjaar te wensen. De chauffeur, de dienstmeisjes, de lakendame, al het personeel was bijeen. Meneer vroeg toen aan mij of ik, naast mijn vader die toen al op leeftijd was, het werk met hem wilde doen. Ik had kort daarvoor bij de politie examen gedaan, dus het 'onbezoldigde' lag hier voor het oprapen. Lang heb ik daar niet over hoeven nadenken. Samen met mijn vader ging ik hier aan het werk, een unieke combinatie en ik heb er nooit spijt van gehad. In die dagen werd er niet naar de tijd gekeken. Het hele duin was van ons, we waren heer en meester met de ogen en oren goed open. We hadden geen portofoons of telefoons en waren op onszelf aangewezen. Stropers pakken met mooi hondenwerk en mensen redden die in de narigheid zaten. We hebben zoveel beleefd."

Andere tijden, het wende niet

Joop legt een boek op tafel. *In het duin wakker worden, belevenissen van jachtopzichters Driekus en Joop Doornbosch.* Joop kijkt mij aan met glimmende ogen: "Hoeveel tijd heb je nog?" Hij steekt meteen weer van wal. "Vroeger had je veldwachters bij de politie en jachtopzichters in dienst van de jagende families. Toen jagen steeds meer in de verdrukking kwam werden veel collega's opeens als boswachter of opzichter aangesteld.

De familie Van Hoorn waar ik in dienst was, had bepaald dat na hun overlijden, hun gronden over zouden gaan naar de Vereniging Natuurmonumenten. Die moesten mij in dienst houden onder dezelfde voorwaarden en ik zou kunnen blijven wonen in het duin. En zo gebeurde het ook in 1970. Dat was een hele omschakeling voor mij. Ik was de cowboy en sheriff van het duin. Ik was er om het schadelijk wild te bestrijden en was in dienst bij mensen die zelf ook jaagden, maar dan op fazanten en ander jachtwild. Die oogstten uit de overvloed van de natuur. En nu moest ik in het gareel lopen. Er werd van mij verwacht dat ik volgens vaste tijden het duin in ging en netjes weer om vijf uur naar huis. Jagen was er op het laatst niet meer bij. Wat die latere bureau mannen vergaten, was dat jagers veel verstand hadden en hebben van dat wat er in het veld groeit en bloeit.

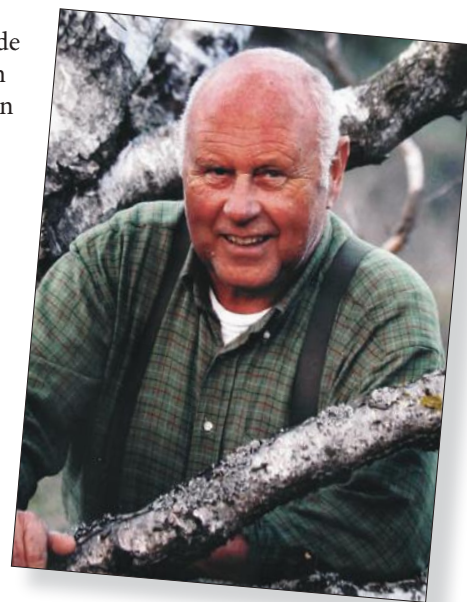

FOTO DE TELEGRAAF / JOHANNES DALHUIJSEN.

Zelfs de grondlegger van de Nederlandse natuurbescherming, Jac. P. Thijsse, was een verwoed jager en ze zijn groot geworden van de jachtheren.

En als ik dan 's avonds laat zag dat het weer ging omslaan, dat er gestroopt kon worden, dan hoefde ik zogenaamd het veld niet meer in. Neen, ik kon er moeilijk aan wennen.

Toen ik jaren later op een gegeven moment de gelegenheid kreeg om vervroegd met pensioen te gaan, heb ik dat met beide handen aangegrepen. Ik kijk met dankbaarheid terug op mijn werkzame leven en geniet nog elke dag in de duinen van de natuur.

En weet je wat zo mooi is? Onze dochter woont ook in de natuur en onze zoon is nu flora- en faunabeheerder."

Dat er een boek was over dit illustere duo, verbaasde me niet. Dus maakte ik met Joop de afspraak dat ik een aantal van die belevenissen mee zou nemen naar een volgende editie van "de Jachtopzichter".

■ HANS VAN ENGELDORP GASTELAARS

FOTO: JAAP VAN DE WAERDT

‘Ons team gaat voor actief werken aan prettiger wonen en een veilig buitengebied’

IN GESPREK MET THOMAS BOS, JONGSTE LID VAN HET TEAM AFDELING TOEZICHT GEMEENTE EDE

“Op dit moment ben ik niet meer de jongste BOA van Nederland. Dat is een collega die sinds kort deel uitmaakt van het handhavingsteam in Amsterdam. Maar in Gelderland zou ik met 23 jaar best nog wel eens de jongste van onze afdeling kunnen zijn. En dat geldt zeker als bestuurder van onze NVvN. Direct na mijn aantreden in de gemeente Ede ben ik lid geworden, want ik kende de Vereniging nog uit mijn schooltijd waar het vakblad op de leestafel lag. Om eerlijk te zijn kost het runnen van het secretariaat van een grotere afdeling nogal wat tijd. Maar het is leuk om te doen, je bent actief binnen je eigen vakgebied en je doet het tenslotte voor je groene collega’s”.

Blauw- witte BOA- bikers

Een middag op pad met **wijkhandhaver T.P. (Thomas) Bos** is geen rondgang door uitsluitend bos en heide. We doorkruisen ook nieuwe woonwijken, rijden stapvoets door een “Vogelaarwijk”, passeren een in groen ingepakt kampje en maken op de afdeling Toezicht kennis met collega’s van Thomas en zien hun meldkamer in actie. Het begrip “groene BOA” is voor de 20 teamleden van Toezicht en handhaving overigens maar betrekkelijk. De gemeentelijke handhavers zijn gekleed in fris blauw- wit met op rugzijde en op de voertuigen overduidelijk het woord toezicht. Naast herkenbare dienstauto’s zijn er ook teamleden die surveilleren als opvallende BOA- biker. Het merendeel is ingedeeld in domein 1 Openbare ruimte en draagt handboeien en wapenstok. Ingedeeld in domein 2 zijn 5 BOA’s werkzaam, waarvan 4 met volledige bewapening. Wisselend zijn de 20 “ogen-en-oren” actief binnen de bebouwde kom, maar na een melding opeens in de buitengebieden. Omdat Ede een enorm groot grondgebied kent - en zelf 2400 ha bos- en natuurterrein in bezit heeft - zijn vier handhavers specifiek belast met het toezicht en faunabeheer in de natuurterreinen van de gemeente.

Integraal wijkbeheer

“Al tijdens mijn opleiding aan de M.B.C.S. te Velp wist ik dat ik professioneel toezicht wilde gaan houden in de publieke ruimte. En dat bij voorkeur bij een overheidsinstantie. Het werd de gemeente Ede die op dit punt heel vooruitstrevend is en hierin ook wil investeren. Ik kom overigens niet uit een typisch “groene” familie, maar privé kom ik wel in aanraking met jacht en wildbeheer. De afdeling Toezicht en handhaving en de daar werkende

BOA’s kennen absoluut geen “eilandcultuur”. Het totale grondgebied van Ede is ons werkterrein; van het stenen centrum tot in alle groene uithoeken, ook de particuliere landbouwgronden en bossen van Natuurmonumenten of Geldersch Landschap. Wij kennen geen groene-, blauwe- of grijze specialisten, maar alleen BOA’s. Natuurlijk worden bepaalde specialismen binnen het team wel benut. Maar of je nu Handhaver

A of B bent, als collectief houden we ons bezig met de natuur, maar óók met milieu- overtredingen, verkeersproblemen, lastige jongeren, buurtbewoners die hun eigen leefwereld verpesten en werken we aan integraal wijkbeheer. Een belangrijk contact is voor ons de **gebiedsagent!** Hij kent net als wij de typische probleemmakers en beiden kunnen we soms veel narigheid voorkomen door direct ter plekke te zijn na een melding. Competentiekwesties met de regiopolitie kennen we niet. Beiden houden we ons bezig met de leefbaarheid van de openbare ruimte. En in die vijver zijn zoveel vissen te vangen, dat we elkaar helemaal niet in de weg lopen. Het werkt hier zo dat wijkbeheer zorgt voor inrichting en beheer van de openbare ruimte, maar wij er bovenop zitten dat daar een juist gebruik van gemaakt wordt .

Digitale communicatie

De leden van het team zijn altijd actief tussen 06.00 en 22.00 uur met tussendoor twee briefings. Indien nodig zijn er nachtdiensten, die overigens ook zelf ingepland kunnen worden. Voor de horeca en de bos- en natuurterreinen worden wel structureel nachtdiensten gepland. Verder werkt Ede met het BOA- registratiesysteem, maar gaan we de digitale communicatie en verslaglegging nog meer verfijnen.

Ik werk graag met mensen en daaraan is hier geen gebrek. Niet in de bebouwde kom, maar óók niet in de natuur, want vanuit de grote campings komt een enorme recreatieve aanloop.”

■ INTERVIEW JAAP BEEKHUIS

FOTO TED WALKER

De Klomp 5, De Klomp
Postbus 870
3900 AW Veenendaal

Telefoon (0318) 578 550
Fax (0318) 578 558
Email fpg@grondbezit.nl
Internet www.grondbezit.nl

Bank ABN-AMRO 47.03.25.801
Giro 7407456
KvK 40483072

HONDERD JAAR NEDERLANDSE VERENIGING VOOR NATUURTOEZICHT

Namens de eveneens 100-jarige Federatie Particulier Grondbezit is het me een groot genoegen de Nederlandse Vereniging voor Natuurtoezicht (NVvN) en haar leden de hand te schudden en hen van harte te feliciteren met hun 100-jarig jubileum! Twee organisaties die niet geheel toevallig honderd jaar geleden zijn opgericht in het belang van het georganiseerd toezicht en particuliere landeigenaren.

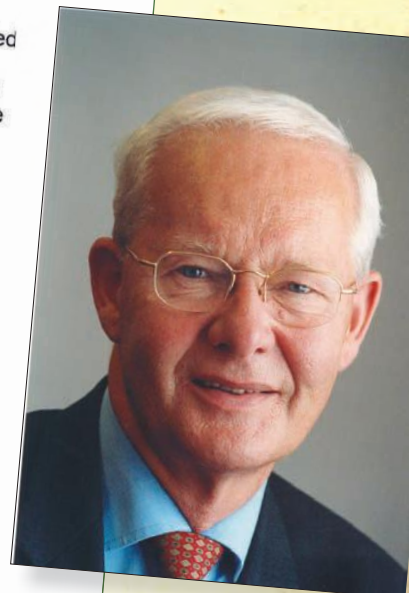
De NVvN, een oude vereniging die springlevend is en generatielang haar bestaansrecht heeft bewezen.

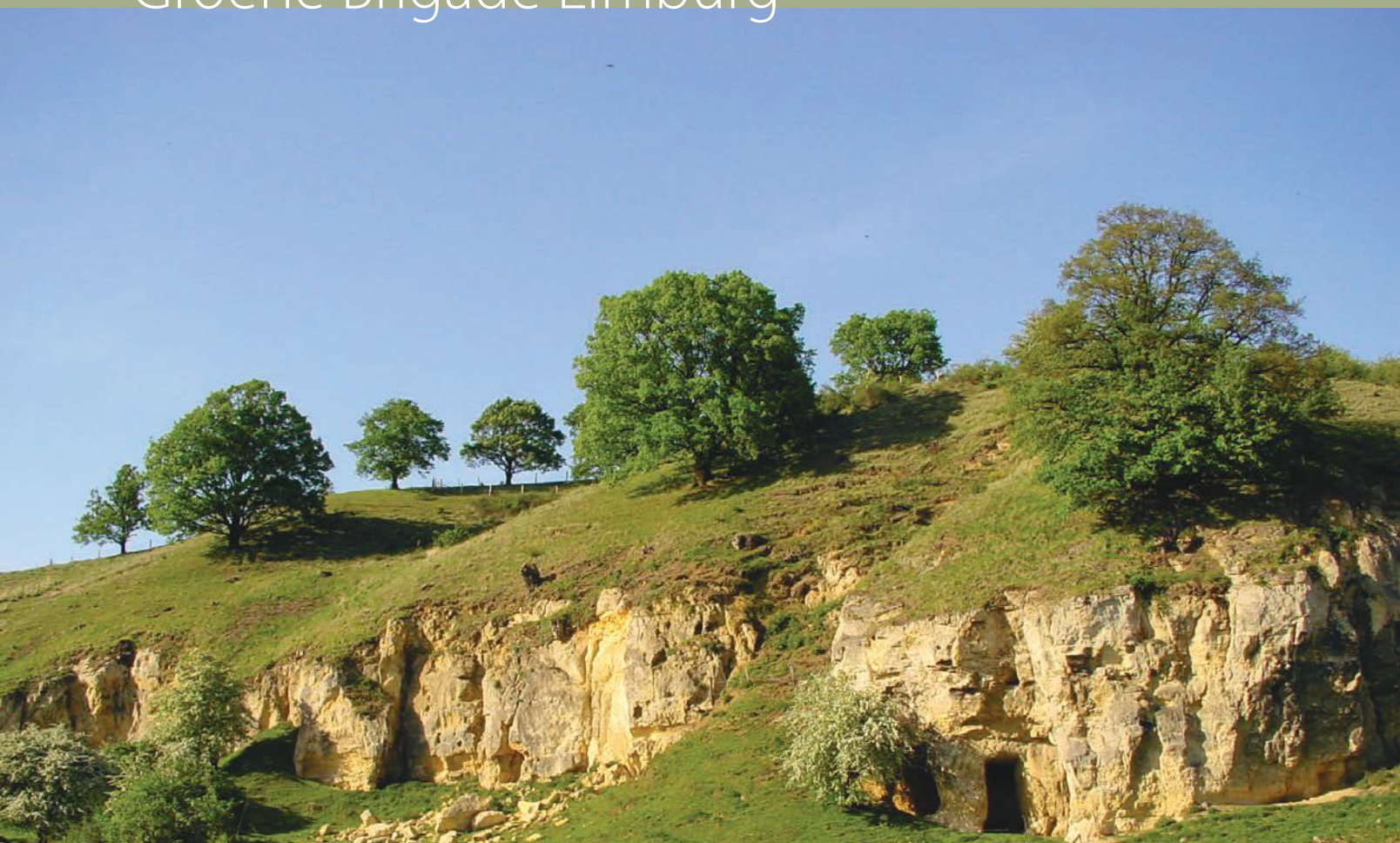
Evenals in 1911 moeten ook in 2011 de belangen van de georganiseerde toezichthouders in het buitengebied worden behartigd. De veelheid aan en complexiteit van wet- en regelgeving, de hoge eisen die de overheid en de samenleving aan toezicht stellen, de grote in het geding zijnde economische en ecologische belangen, de toenemende ontsluiting en toegankelijkheid van het landelijk gebied en de verzwaarde opleidingseisen vragen volop aandacht van de jubilerende vereniging.

De particuliere landeigenaren hebben sinds jaar en dag belang bij goedopgeleide, gekwalificeerde en geëquipeerde toezichthouders met voldoende bevoegdheden om te signaleren, op te treden, aan te houden en in voorkomende gevallen te verbaliseren. Samenwerking met de reguliere politie is daarbij onmisbaar. Toezichthouders zijn de ogen en oren van de eigenaar en zien erop toe dat het buitengebied niet verloederd. Het ontplooiën van illegale en criminele activiteiten wordt tegengaan. Wet- en regelgeving ter bescherming van dier- en plantsoorten in acht wordt genomen; uiteraard wordt gewaakt voor betreding van particulier grondbezit door onbevoegden en personen die zich niet aan de openstellingsvoorwaarden houden. Kortom voor nu en in de toekomst kunnen de particulieren niet zonder toezichthouders.

Als voorzitter van de FPG wens ik u allen nog vele jaren een actief bestaan toe en zie onderlinge samenwerking als een vanzelfsprekendheid.

Ir Jan J. Helder

‘Blijven er wel voldoende groene BOA’s over om mee samen te werken?’

IN GESPREK MET DE LIMBURGSE GROENE BRIGADIERS

Fuikje zetten? Dassen verstoren? Orchideeën steken of hagedissen vangen voor de handel? Lekker snelvaren op de Maas? Hellingen afrossen met de mountainbike? Of er gewoon weer eens lekker op uit met de lange hond of fretten?

Niets menselijks is ons vreemd; maar het is wel slim om dit niet (meer) in Limburg te doen.

De kans is namelijk vrij groot dat U in het brongroen eikenhout in aanraking komt met de Groene Brigade van de provincie Limburg, die al dan niet samen met groene BOA’s van een gemeente, een WBE of Staatsbosbeheer handhavend optreden. En die indien nodig ook een beroep kunnen doen op ondersteuning van de regiopolitie.

“Eigenlijk zijn wij een soort van duizendpoten, belast met toezicht en handhaving in het buitengebied van de hele provincie Limburg. Niet alleen op het land en op het water, maar óók onder de grond in de vele mergelgrotten die Limburg rijk is. Er wordt aandacht besteed aan de meest uiteenlopende overtredingen. De inzet gaat echter vooral

uit naar leefbaarheidszaken, brede milieuwetgeving en de handhaving van “groene wetten”. Als team van zes hebben wij – net als de Veldpolitie van weleer – een stevige blauwe achtergrond door ervaren mensen die zijn overgestapt vanuit de politie. Ook zijn er bij de oprichting in 2006 twee door de wol geverfde jachtopzichters aan het team toegevoegd. Als collectief zijn we van alle markten thuis en samen hebben we een enorm netwerk.”

Als ik op pad ben met de Groene Brigadiers Gerrit Lenting en Hub Vink is er bepaald geen gebrek aan gesprekstof. Ze zijn trots op hun werkgebied dat feestelijk getooid is met bloeiende sleedoorn en gele tapijten van speenkruid tegen de hellingen met overal opgewerkte dassenbouwen.

“Meer dan 10 jaar na de politie- reorganisatie ontstond er bij het Limburgs provinciebestuur het besef dat het toezicht in het buitengebied te wensen over liet. Uit een door de provincie gehouden veiligheidsenquête bleek namelijk dat meer dan 50 % van de ondervraagden zich **onveilig voelden** in het buitengebied. Om de verloedering van het buitengebied tegen te gaan, werd door het college van GS van de provincie Limburg besloten tot het oprichten van de Groene Brigade. Dit gebeurde in de vorm van een pilotproject voor een periode van drie jaar. Eén van de doelstellingen van het project was de versnippering van het nog bestaande toezicht een halt toe te roepen. Er werd dan ook nadrukkelijk samenwerking gezocht met de veelal groene BOA’s die nog actief waren. Ook werd vanaf de start van het project toenadering gezocht tot de Regionale Milieu Teams van de politie. Deze samenwerking bleek zo vruchtbaar te zijn, dat al na twee jaar het project werd omgezet in een nieuwe permanente aanpak. Zo ontstond de “Unit Opsporing Milieu”, een samenwerkings-

verband van politie en de provincie Limburg, bestaande uit de Groene Brigade, diverse milieuspecialisten van de provincie en het Regionaal Milieu Team van de politie. De samenwerking van deze unit is geregeld in een convenant dat in 2009 werd gesloten tussen het Functioneel Parket in Den Bosch, de provincie Limburg en de Regiopolitie Limburg Zuid. De dagelijkse leiding van deze unit ligt bij de bureauchef van het RMT Limburg Zuid.”

“Als bureauchef Regionaal Milieu Team van politieregio Limburg Zuid, stuur ik een all- round team van ervaren opsporingsambtenaren aan. Zij combineren een gedegen politiekennis met een enorme veldervaring. De bereidheid van de Groene Brigade om samen te werken met allerlei andere opsporingsinstanties en de politie is van groot belang” vertelt bureauchef Joop Ens op het bureau in Kerkrade. “Het zijn mensen die zeer zelfstandig kunnen handhaven en die incidenteel ook inzetbaar zijn voor een groter opsporingsonderzoek. Specialisten die er naar streven minstens 60% van hun tijd in het veld en op het water actief te zijn en waar ze hun collega- BOA's ondersteunen als het nodig is. Deze ondersteuning is met organisaties zoals Staatsbosbeheer en de Stichting Limburgs Landschap zelfs formeel vastgelegd middels een convenant. Het is een bijzondere constructie in politieland, waar kreten als informatie- input, informatiegestuurd en prioriteitsstelling ons om de oren vliegen.”

Na een vlote powerpointpresentatie door Miel Lemaire wordt vanuit Kerkrade een rit gemaakt door het werkgebied in voorjaarstooi. Als we uitstappen bij een ideale plek om 's nachts te posten (“*van hieruit kun je een groot deel van een bij stropers geliefd beekdal overzien en goed inschatten welke route de lichtbakkers gaan nemen*”) is het thema **samenwerking**.

“Onze kracht is dat we veel horen en zien. Maar dat we ook bereid zijn die informatie te delen. Met de groene mannen buiten, maar ook binnen de politie- organisatie. Wat in onze hoofden zit en in onze zakboekjes staat, wordt besproken met een informatierechercheur van het RMT Limburg Zuid. Die zorgt in nauw overleg met de politie en het FP er voor dat deze informatie terecht komt op de juiste plaatsen.

Aantal Groene Brigadiers; 6

Werkgebied;	Grondgebied Limburg
Werkgever;	Provincie Limburg
Aansturing;	Regionaal Milieu Team politie Limburg Zuid
Uitrusting;	Domein 2, volledige bewapening, terreinvoertuigen en boten
Partners;	groene BOA's, gemeenten, SBB, NM, Limburgs landschap, WBE's, particuliere grondbezitters (o.a. ca. 1.600 ha DSM) en Hengelsportfederatie Limburg

Zo worden voor hen en voor ons verbanden duidelijk. Binnen de Groene Brigade is er niet alleen veel kennis op het gebied van de “*groene wetten*” maar óók van veel andere aspecten die in het buitengebied een rol spelen. Regelmatig wordt er door collega- BOA's, maar ook door de politie een beroep gedaan op de kennis van de Groene Brigade. Deze **vraagbaakfunctie** is voor het team zeer belangrijk. Er ontstaat zo namelijk een wisselwerking, waarbij niet alleen kennis over en weer wordt gedeeld, maar óók informatie wordt uitgewisseld. Door het bundelen van de krachten ontstaat er een netwerk met veel ogen- en oren in het veld, waardoor de pakkans wordt vergroot.”

Het jaarverslag van de Groene Brigade is een aaneenschakeling van de meest uitlopende zaken die je in het buitengebied kunt tegen komen. Variërend van veel voorkomende overtredingen - zoals afval dumpen en overlast van loslopende honden - tot zaken als roofvogelvervolging, wild- en visstoperij, inbraken in mergelgrotten, etc.

Nogal onder de indruk van wat hier tot stand is gebracht, blijft tenslotte de vraag open of er wellicht weinig meer te wensen is in het Limburgse. Verrassend genoeg staat er geen peleton verse collega's of een supersnelle boot op de verlanglijst van de mannen. Veel meer wordt de nadruk gelegd op nóg meer samenwerking met de politie en de BOA's die nu actief zijn in het buitengebied. Dat dit broodnodig is blijkt uit de ervaringen van het team.

“De laatste jaren valt het op dat er een nieuwe generatie stropers zit aan te komen. Of we nu fretteerders treffen of ploegen met de lange hond, steeds zijn er knapen van een jaar of twintig bij. Vraag is wel of er in de toekomst nog voldoende groene BOA's overblijven om mee samen te werken.”

■ INTERVIEW JAAP BEEKHUIS

Woensdag 18 Juli uitnodiging Het Roo
met H. Schrick op de bok.
op de Asselse Hei een 5 jaarg
mieszering heide bokje geschoten, zit ga'kel.

'Op de jacht leer je enorm veel mensen kennen. Daar zijn mensen bij die ik nooit zal vergeten!'

IN GESPREK MET GROFWILDKENNER JACHTOPZICHTER TON HEEKELAAR

Onverwacht valt het gesprek even stil. Totdat moment hebben zijn ervaringen, herinneringen aan mensen en situaties en zijn visie op natuur en samenleving als een bosbeek gekabbeld, zonder ook maar één moment droog te vallen.

Mijn vraag "Wat is nu eigenlijk het unieke van het vak van jachtopzichter" is blijkaar toch het overdenken waard.

Maar de groene filosoof Ton Heekelaar – waarmee ik tijdens een zomers voorjaarsavond in Velp diepgaand in gesprek ben - komt met een antwoord zoals alleen hij dat geven kan.

"Ik las eens in een artikel van Arnold van der Wal, de hoofdredacteur van "de Jager", dat een goede jachtopzichter een echte duizendpoot moet zijn. Iemand met een eigen winkel, die op orde

gehouden wordt door vakmanschap en door veel uren te maken. Zelf heb ik altijd genoten van de vrijheid in mijn werk, maar óók van de verantwoordelijkheid die je daarbij droeg. En als je geluk hebt ook de waardering van je broodheren en de jagers waarmee je op pad bent."

Oud- grofwildjachttopzichter Ton Heekelaar (1944) interviewen is voor mij geen zware opgave.

We komen elkaar met tussenpozen al zo'n kleine veertig jaar op de Veluwe tegen en hij is een vlotte en onderhoudende spreker.

Die bovendien zijn verhaal onderbouwt met leerzame ervaringen, smakelijke anecdotes en boeiende veldwaarnemingen.

Bovendien kent de alom gewaardeerde vakman het grofwild, de leefgebieden en de mensen die betrokken zijn bij het wildbeheer op z'n duimpje.

Het gesprek loopt dan ook zo uit dat Heekelaar (1944) zich

bij het afscheid bijna zorgen maakt of het met zijn verhaal wel goed komt als hij de stapel "hink-stap-sprong-aantekeningen" ziet.

Vossen uitspitten

"Eigenlijk kom ik helemaal niet uit een boswachters- of jachtopzichtersfamilie. Om eerlijk te zijn stroopte mijn opa wel af en toe, want als klein kind viel het me al op dat er altijd wel een haas of konijn in de kelder hing. Maar toen zijn Edesche "vriend-in-het-kwaad" zich bekeerde en jachtopzichter werd, stopte hij daar direct mee om hem niet in verlegenheid te brengen.

Geboren in Ede, maar vanaf mijn vierde getogen in Velp had ik schoolkameraden waarmee ik veel de bossen introk.

Onder andere de zonen van boswachter Teunissen van Natuurmonumenten. Dus Peter, Bennie en Ton moesten als jongste drijvers mee op een varkensdrijfjacht. Of helpen spitten als er een vos onder zat.

Maar omdat "het muntje" bij mij nog niet echt gevallen was, ging ik naar de ambachtschool en leerde daar metaalbewerking. Vervulde vervolgens mijn militaire dienstplicht en het had niet veel gescheeld of ik was weer braaf in de metaalsector aan de slag gegaan.

Blijkbaar net op het juiste moment werd me gevraagd of ik niet een half jaar iets anders wilde doen. Jachtopzichter Minnen van de Imbosch ging met pensioen en er was tijdelijk een hulp- jachtopzichter nodig die zijn collega **Van Velthuizen van de Onzalige bossen** kon assisteren.

Tja, dat leek me wel wat. Iets heel anders, buiten zijn en bovendien wat vrijbuiteren!

Mijn grote geluk was dat daarna de vervanger van Minnen niet zo beviel en al weer snel van het toneel verdween. Jachtopzichter Van Velthuizen zag wel wat in mij en haalde mij over de metaalbusiness de rug toe te keren en voorgoed de Veluwe bossen in te trekken.

Mijn opleiding bestond eruit dat ik direct alle mogelijke klussen moest aanpakken, dus ook mee om stropers te vangen. Een politie- aanstelling had ik niet, maar hij had direct al gezien dat ik als pittige voetballer een topconditie had en iedere stroper die lopen ging, gemakkelijk in kon halen. Vooral als ik mijn laarzen uitschopte, ging ik als op vleugels. Vanaf 1969 werd het allemaal wat serieuzer. Van Velthuizen stelde de jachtcombinatie Ruys voor mij als volwaardig jachtopzichter in dienst te nemen en in 1969 volgde mijn aanstelling als Onbezoldigd ambtenaar van het Korps Rijkspolitie. Mijn groene loopbaan kon nu écht beginnen!

Felle stroperij

Jachtopzichter Van Velthuizen was een enorme vakman. Een écht natuurmens die niets ontging, alles van het wild wist en voor de duvel niet bang was. Dat kwam goed uit, want op de Zuid- Veluwe werd nogal gestroopt. Vanouds door de

oer- Veluwe mannen en dan nog vrij gemoedelijk. Maar het koppel Van Velthuizen – Heekelaar kreeg in toenemende mate te maken met de pooiers uit het Arnhemse Spijkerkwartier. Die waren of alleen of als team vrijwel steeds in het veld. Te voet of met de auto. Ongewapend en de zaak afloerend, dan opeens mét wapen, lichtbak of strikken. Naast het tellen en voeren van het grofwild en de controle van de rasters, waren we dus 24 uur van de dag alert op stroperij. En liepen permanent de kans op een ontmoeting met het minder fraaie deel van de mensheid. En dat over een oppervlakte van ca. 4.500 ha bos en heide. Met als broodheren de gebroeders Ruys en de heren Fentener van Vlissingen en Van Vollenhoven. **Grote captains of industry**, échte liefhebbers van het grofwild, maar mensen met gebrek aan tijd, die dus veel vrienden een plezier deden door hen onder onze leiding grofwild te laten bejagen. Gevolg was dat we eind zestiger jaren vrijwel altijd jachtgasten begeleidden om o.a. gemiddeld zo'n 120 stuks roodwild per jaar af te schieten. Ik heb veel van mijn kennis te danken aan jachttopzichter Van Velthuizen. Een groot man in zijn vak! Maar hij was ook een gevoelige dierenliefhebber die des duivels kon worden als stropers een zeug schoten waarvan de biggen moederloos in het bos achterbleven."

Heekelaar trouwde in 1971 en betrok met zijn vrouw een zeer afgelegen dienstwoning midden in de Imbosch. Maar ook in het "wilt en bijster land der Veluwe" begonnen donkere wolken over de vliegdennen te trekken. Grondeigenaar Natuurmonumenten voerde na de rampzalige stormen van 1972 en 1973 een intensief **bebossings- en uitrasterprogramma** door dat de betere delen van het leefgebied voor het roodwild ontoegankelijk maakten. Er begon een zekere anti- jachtstemming te komen, het aantal recreanten, motorcrossers en wildfotografen groeide

en groeide. Dus werd het voor de jachtcombinatie steeds minder interessant om enorm te blijven investeren in deze toonaangevende grofwildjacht, waarmee men begin 1977 dan ook stopte.

Mede op advies van zijn in 2001 overleden collega/leermeester besloot Ton in 1973 de stap te wagen om in dienst te treden van Natuurmonumenten. Aanvankelijk als jachttopzichter met de hulp van gastjagers, later als de faunabeheerder van NM.

Een passie voor vossen en fraaie bomen

"Ik heb vanuit de jacht enorm veel mensen leren kennen. Sommigen vergeet je snel. Anderen blijven je je leven lang bij. Iemand waar ik altijd graag mee op pad ging, was Rien Poortvliet. Een gedreven natuurliefhebber en jager. Waarschijnlijk ontmoette Poortvliet de gebroeders Ruys tijdens jachten op de Kroondomeinen en kwam hij op hun verzoek ook eens kijken in de Imbosch en de Onzalige bossen. Al gauw ging hij regelmatig mee om kaalwild te schieten. Toen Paul Fentener van Vlissingen (zoon van een van de jachtcombinanten) het standaardwerk "Roodwild op de korrel" ging schrijven – en opdroeg aan zijn vader – verzekerde hij zich van de klasse illustraties van de hand van Poortvliet. Als tegenprestatie mocht hij nog vaker met mij mee en kon ik hem ook al eens een mikkerige spitsner of een zesender laten schieten. Hij was enorm gedreven, een prima kogelschutter en iemand die altijd precies wist waar zijn schot zat. Maar ook iemand met altijd veel geluk op jacht. Voor mijn gevoel stond hij op het juiste moment altijd op de juiste plek. Hield ook in spannende situaties het hoofd koel en reageerde dan als een echte vakman. Naast zijn passie voor vossen, had hij ook een enorme liefhebberij in fraaie bomen. "Ton, stop hier eens even" ging het dan. "Wat heeft onze lieve Heer hier een prachtexemplaar laten groeien!" Het ging dan niet om een dikke en kaarsrechte douglas, maar om zo'n grillige oerboom die hem als kunstenaar enorm aansprak. Dat zijn mensen die je nooit zult vergeten!"

■ INTERVIEW JAAP BEEKHUIS

FOTO'S TON HEEKELAAR

1971

woensdag
13 januari

met Ton Hekelaar en Tok weer
op stap in de Imbos.
Geschoten een heel slecht reekalf
met 2'ns gaste moeder.
Een quist smeldier
en een vierjarig zesender hert.
Alles heerlijk veld!

Met dank aan...

..... Tok Poortvliet die uit het beroemde logboek van zijn vader spontaan twee illustraties ter beschikking stelde.

Rien en zoon Poortvliet waren vaak samen op de Veluwe te vinden om grofwild te observeren en te bejagen onder leiding van de jachtopzichters van de Kroondomeinen, Speulderbos, Imbosch en Onzalige bossen.

'Als BOA's van een recreatieschap zorgen wij voor een gezellige en veilige dag voor onze bezoekers'

IN GESPREK MET JOHN HOUTVEEN, RECREATIE MIDDEN- NEDERLAND

"Als je niet handig bent in het omgaan met mensen of er tegenop ziet mensen aan te spreken op hun gedrag, dan moet je hier niet zijn. De Recreatieschappen in midden Nederland bieden namens provincie en gemeenten recreanten een gratis stuk ontspanning buiten aan. Voor hooguit wat parkeergeld kun je hier een dag lang genieten van water, zand en bos. Met voor de veiligheid en handhaving van de toegangsregels een groep van zes groene BOA's die zowel handhaver als visitekaartje zijn.

Dat vereist ervaring, een natuurlijk overwicht en goed kunnen communiceren".

Vanuit zijn kantoor kijkt groene BOA J.L.G. (John) Houtveen zonder veel moeite op water en strand van het Henschotermeer nabij Woudenberg. Op het prikbord een kaart waarin de vier recreatie- en plessenschappen van zijn werkgever Recreatie Midden- Nederland zijn aangegeven. Utrecht, de plassen van Loosdrecht, de Stichtse Groenlanden en de Vinkeveense Plassen worden daar royaal mee afgedekt. Zelf is de opgewekte en enthousiaste oud- militair binnenkort tien jaar aangesteld bij het **Recreatieschap Utrechtse Heuvelrug, Vallei- en Kromme Rijngebied**. Als we na ons gesprek een frisse neus halen, blijkt dat collega's van terreinonderhoud samen met aannemers volop voorbereidingen voor het nieuwe seizoen ter hand nemen.

Een gezellige en veilige dag

"Na mijn tijd als beroepsmilitair ben ik als instructeur actief geweest op jacht- en schietsportcentrum Dorhout Mees in Biddinghuizen. Buiten zijn en met mensen omgaan is mij niet onbekend.

De uitdagingen die ik hier nu al weer bijna tien jaar heb zijn groot. Mijn functie is **toezichthouder/BOA/coördinator**, dus zorgen dat duizenden mensen een gezellige en veilige dag hebben op onze voorzieningen. Vaak aanspreken op hun gedrag en soms van een proces- verbaal voorzien. Maar ook ingrijpen als de parkeerterreinen overvol raken, afvoerroutes geblokkeerd raken, iemand in glas trapt, overleg met de regiopolitie, brandweer, GGGD en de betrokken gemeenten. Het opstellen van roosters en periodieke Nieuwsbrieven is ook een taak die gebeuren moet. Net zo goed als een presentatie en excursie houden voor wethouders en gemeenteraadsleden.

Daar komt hier op de **Utrechtse heuvelrug** nog een bijzondere taak bij. Wij liggen centraal in een Nationaal Park. In het kader van een door de provincie en gemeenten gedragen project ondersteunen wij als groene BOA's voor drie jaar de groene mannen van de particuliere landgoederen, gemeenten, Natuurmonumenten, Utrechts Landschap en Staatsbosbeheer als er hulp nodig is bij handhaving

en opsporing. Uiteraard in nauwe samenwerking met de regiopolitie. Per 1 april 2012 eindigt dit project en het is natuurlijk heel spannend voor ons allemaal hoe de politiek dit oppakt. En of onze inzet van de afgelopen twee jaar voldoende politieke draagkracht heeft opgeleverd.

Posten op koperdieven

Wie serieus naar onze website kijkt ziet dat we wel wat verder gaan dan attenderen op het aanlijngedod in de bossen. We assisteren de politie op afroep. Anderzijds hebben wij hen weer nodig of nemen politiestudenten mee tijdens hun stage. Recent hebben we nog een mooi succes geboekt. Een in het bos verstopte hoeveelheid koper werd door ons een week lang 's nachts "afgepost". Hierdoor konden we een verdachte aanhouden die een hele reeks diefstallen bekende. Een gestolen auto aantreffen, een vermiste 13- jarige jongen op de juiste plek afleveren, houtdiefstal oplossen, aan een handhavingsochtend op mountainbikers deelnemen, etc. Noem het en we hebben er al eens tijd aan besteed!

Maar we volgen als groene BOA's domein 2 met volledige bewapening natuurlijk stipt ons IBT- programma en de eigen trainingen die werkgever Recreatie Midden- Nederland geeft. En als er dan nog wat tijd over is, steek ik die in mijn hobby de muziek, de PR- commissie van onze NVvN en op dit moment help ik mee om van het Jubileum een mooi feest te maken".

■ INTERVIEW JAAP BEEKHUIS

www.recreatiemiddennederland.nl

Redactie NVvN
Postbus 95
6860 AB OOSTERBEEK

Natuurmonumenten

Noordereinde 60
Postbus 9955
1243 ZS 's-Graveland

T (035) 655 99 33
F (035) 656 31 74
www.natuurmonumenten.nl

Postbank 32391
ING Bank 66.60.28.524
KvK nr. 40516730

Voor contributie of giften
Postbank 9933

Datum 8 juni 2011
Behandeld door Jan Jaap de Graeff
Doorkiesnummer (035) 6559824

De Nederlandse Vereniging voor Natuurtoezicht bestaat 100 jaar!

Toezicht is een aspect van het natuurbeheer waarvan het belang nauwelijks overschat kan worden. Van belang voor de natuur (naleving van regels die bijzondere soorten en landschappen moeten beschermen), maar zeker ook van belang voor de mens die van de natuur wil genieten. Toezichthouders helpen namelijk de steeds grotere en meer diverse bezoekersstromen in goede banen leiden. En zij spelen als gastheer een belangrijke rol bij de natuurbeleving. De NvvN bindt en dient al honderd jaar al diegenen die het natuurtoezicht uitvoeren. Een belangrijke en dankbare rol. Van harte proficiat met deze mijlpaal, en veel succes in de toekomst. Uitdagingen genoeg!

Met vriendelijke groet,

ir. J.J. de Graeff
algemeen directeur

Drie generaties Wansinck jachtopzichter in het "Groene hart"

**IN GESPREK MET JAAP WANSINCK,
GROENE BOA, RIETSNIJDER EN BROODVISSER**

"Het leven langs de Nieuwkoopse plassen zag er honderd jaar geleden wel anders uit dan anno 2011. Mijn opa Jaap werd al op jonge leeftijd vertrouwd gemaakt met vissen en jagen. Bewust in die volgorde, want ze leefden meer op dan langs het water en in die tijd was er heel veel vis te vangen. Het was hun bron van inkomsten en aangevuld met het snijden van riet, probeerden ze een bestaan op te bouwen. Toen zijn vader Thomas in 1888 op 43-jarige leeftijd overleed, rustte er een grote last op de smalle schouders van de toen 8-jarige Jaap: hij zou de kost moeten gaan verdienen voor het gezin. Samen met zijn moeder, die in het bezit was van de jachtakte omdat Japie daar te jong voor was, ging hij op jacht. Jaap schoot overigens, want mijn overgrootmoeder kon niet met het geweer overweg. Het wild werd vanuit de boot beschoten. Eenmaal aan de wal, werd het met de hondenkar naar een wildopkoper gebracht, bij de Vrouwenakkersebrug. Kleine Jaap was daarmee de 1e van 3 generaties jachtopzichters die woonden en werkten in het Groene Hart."

Vereniging 'het Noorderlicht'

Opa was net 18 jaar oud, toen hij zijn eerste jachtakte kreeg. Hij was daardoor niet langer afhankelijk van zijn moeder en kon gaan en staan waar en wanneer hij wilde. Dag en nacht was hij op het water. Deze broodjager kreeg ook oog voor vrouwelijk schoon, want hij trouwde op 28-jarige leeftijd met mijn oma, Mie.

Samen woonden ze in de dienstwoning aan de achterkant van het Jagthuis. Dat markante huis werd ontworpen door Jhr. J.A. Boreel de Maurequalt en in het voorjaar van 1912 gebouwd. In 1921 werd door enkele heren van stand, waaronder genoemde jonkheer, een vereniging opgericht. Het doel van deze vereniging was het bevissen en bejagen van de plassen en de aangrenzende landerijen. Op 1 april van dat jaar ging het eigendom van het Jagthuis dan ook over in handen van de vereniging en heette het voortaan "Noorderlicht." Het pand werd op 31 mei feestelijk geopend door de voorzitter van die vereniging, de heer P. Blom. Opa Jaap, die al in dienst was bij de jonkheer, kwam in dienst van de vereniging en oma Mie deed de boekhouding voor de heren.

In de loop van de daarop volgende jaren, breidde de vereniging zowel het viswater, maar óók de jachtgronden aanzienlijk uit. Mijn opa kende natuurlijk iedereen in het dorp

en wist al snel als er ergens een hoekje land vrij kwam voor de verkoop. Het bewerken van veen was niet voor iedereen weggelegd en de harde strijd met de elementen kostte menige boer de kop. Opa had zelf geen telefoon, maar wist toch vanuit het dorp met de heer Blom te bellen met de mededeling dat er weer enkele roeden te koop waren. Na een paar dagen werd er dan door de postbode een brief bezorgd, waarbij was ingesloten een getekende overeenstemming dat opa namens de vereniging mocht bieden op de grond die te koop was. Uiteraard met een maximumprijs.

De tweede generatie

Op 11 augustus 1919 werd mijn vader, Wim, geboren. Zodra hij lopen kon, was hij rond het "Noorderlicht" te vinden. Op zeer jonge leeftijd ging ook hij met zijn vader mee en wist snel het verschil tussen een woerd en een eendje. Na de lagere school, die toen nog 8 klassen telde en waarbij ook op zaterdag met de nette klompen naar school gegaan werd, ging ook Wim aan het werk. In de tijd dat het riet geoogst kon worden was het hard werken geblazen, alles handwerk natuurlijk. Mijn vader groeide ook op met de familie Blom. In 1936 werd opa Jaap geveld door een longontsteking. Wim nam de honneurs waar tijdens een jachtdag en getuige een briefje van één van de heren, was dat goed bevallen; *'De heer Kerkhoven heeft met Wim een mooie jacht gehad. Gelukkig dat Wim kon helpen.'*

In de oorlogsjaren werd er enkele jaren niet gejaagd op de plassen. Zodra de bezetters weg waren, namen opa en vader het oude ambacht weer op en in 1948 kwam het "Noorderlicht" in eigendom bij de heer O. Blom. In 1951 verscheen er een artikel in "de Nederlandse Jager", waarin werd gemeld dat jachttopzichter Jaap Wansinck zijn 50e dienstjubiläum had mogen vieren. Hij overleed in 1963 op 83-jarige leeftijd.

Weer een Jaap op de plassen

Zelf ben ik geboren en getogen in Noorden. Zwemmen en vooral veel roeien, zorgden ervoor dat ik al op jonge leeftijd stevig in elkaar stak. Ik weet nog goed dat mijn opa een keer een visstroker betrapte. De kerel kwam hem te na aan het lijf en met de eikenhouten roeispaan mepte hij hem zo uit z'n boot. Na mijn middelbare schoolopleiding, kwam ik in 1970 in dienst als jachttopzichter bij de heer O. Blom. Samen met mijn vader, van wie ik alles heb geleerd, runden wij de bejaging op en rond de plassen. Ook leerde ik rietsnijden en tot op de dag van vandaag vindt ons riet zijn weg door vele streken van Nederland. Toen meneer Blom overleed, volgde diens zoon Pieter hem op en kwam ik bij hem in dienst. Hij verkocht op enig moment de eigendommen aan Natuurmonumenten, maar met de restrictie dat hij zijn leven lang het jacht- en visrecht behield van zijn vroegere eigendom. Mijn vader overleed in 1984 op 65-jarige leeftijd, dus hij heeft niet van zijn pensioen mogen genieten."

In 2002 trad de Flora- en faunawet in werking en dat was de doodsteek voor de eendenjacht in de polder bij het gezin Wansinck. Het werd aangewezen als S.P.A.-gebied en op die dag werd Jaap ontslagen als jachttopzichter. Hiermee kwam een einde aan de inzet van drie generaties jachttopzichters in dienst van de familie Blom. De laatste jaren werkte Jaap bij de politie Hollands Midden en inmiddels is hij met Functioneel Leeftijd Ontslag. Jaap werkt nog steeds in het riet en als BOA- toezichthouder voor Natuurmonumenten op de Nieuwkoopse plassen. Ook is hij actief binnen onze NVvN, o.a. als voorzitter van de afdeling Zuid- Holland, lid van het Hoofdbestuur en actief binnen de Redactiecommissie van het vakblad.

■ INTERVIEW HANS VAN ENGELDORP GASTELAARS

Verboden middelen bekijken in een echt stroperijmuseum?

JACHTOPZICHTER CEES VAN GEEL NAM EEN HEEL BIJZONDER INITIATIEF

“Eigenlijk is het niet zo’n vrolijk verhaal wat ik te vertellen heb. De natuur in ons land staat onder druk en iedere dag brokkelt er wel iets af. Natuurlijk moeten mensen ergens wonen en komen er nieuwe woonwijken. Daar horen ook weer hondenuitlaatgebieden bij. De industrie verschaft mensen een werkplek, want er moet brood op de plank komen. We zien langs vrijwel iedere snelweg wel van die grote stalen gebouwen verschijnen in het boerenland. Maar écht erg is dat er ook veel verloedert zonder dat dat eigenlijk nodig is. Een boer die het met de mestwetgeving niet zo nauw neemt, criminelen die hun oude XTC-laboratorium ergens in de natuur dumpen om er vanaf te zijn, gagelknippers die graaien en grijpen voor het gewin, motorcrossers die uitgekeken zijn op de regionale crossbanen en dan maar ruiterroutes in natuurgebieden meepakken. Ik heb van jongs af aan mijn oren en ogen goed open gehad in de natuur, maar in die veertig jaar helaas ook heel veel zien verpauperen. Daarom geloof ik nog steeds dat een actieve jachtopzichter als “oor-en-oog” in de natuur niet weg te denken is.”

Op een steenworp afstand van de Belgische grens woont en werkt jachtopzichter Cees van Geel midden in de bossen van het landgoed “de Utrecht”. Zijn visie over de ontwikkelingen van de natuur, jacht en wildbeheer heeft hij niet uit een boekje of opgedaan in een stoffige collegezaal. Van kindsafaan was er voor hem maar één weg; zo snel als mogelijk van school af, de natuur in, heel veel praktijkkennis opdoen en jachtopzichter worden! Sinds jaar en dag is hij op grotere natuurbeurzen en Game Fairs te vinden met de stand van de NVvN.

Daar ontmoet hij weer collega-jachtopzichteners en kan hij bezoekers iets vertellen over natuurtoezicht.

“Omdat er tijdens de honderden lezingen en excursies die ik gehouden heb, altijd maar weer vragen bleven komen, werd het voor mijn gevoel tijd dat ik een boek over jachttoezicht zou gaan maken en uitgeven. Heel veel Nederlanders hebben eigenlijk geen enkel idee wat dit beroep inhoudt. Ook al omdat ze in het wild maar zelden een “groene koddebeier” tegenkomen. Maar ze hangen wel met hun neus bovenop mijn verzameling inbeslagenomen Verboden Middelen. En vragen honderduit hoe dat allemaal werkt en waar dat voor is. Een prachtkans overigens om vanuit de praktijk duidelijk te maken dat actieve jachtopzichteners heel veel dierenleed kunnen voorkomen. Door met onze veldkennis en politiebevoegdheid deze martelwerktuigen in beslag te nemen. Natuurlijk in ruil voor een proces-verbaal voor deze dierenkwellers.”

Collectie martelwerktuigen

Het is ook niet mis wat Van Geel in de loop der jaren heeft verzameld. Veel van de Verboden Middelen zijn door hem persoonlijk in beslag genomen. En op zijn verzamelvergunning gezet na toestemming van de Officier van justitie. Dus kunnen zijn lessen aan de bosbouwschool, politie-academie en de school van de Koninklijke marechaussee zeer aanschouwelijk worden gemaakt. Omdat hij eindeloos heeft gepost en heeft geleerd te denken als een stroper of vogelvangster, zijn de zelfgemaakte spullen van veel wetsovertreders onvrijwillig richting collectie gegaan. Cees is te bescheiden om het een echt Stroperijmuseum te noemen, maar heeft het vaste plan binnenkort zijn collectie zodanig uit te stallen, dat hij kleine groepen jagers, jachtopzichteners, natuurbeheerders en politiemensen op locatie kan ontvangen om zijn kennis met hen te delen.

Niet afgestompt raken

“Het is de grote kunst om je als jachtopzichter zwaar te verdiepen in de technieken van deze “liefhebbers”, maar je vooral óók te verplaatsen in hun gedachtenwereld en hun gewoonten. Soms zijn dat slimme oudere stropers die kleinschalig en met grote tussenpozen rondom hun huis met zelfgemaakte middelen hun slag slaan. Altijd zijn er nog mensen die het niet kunnen laten en er met stormachtig weer met de lichtbak op uit moeten. Maar je treft ook regelrechte criminelen die hun lange honden inzetten op hazen, waar de melk uitloopt als je ze in beslag

neemt. Het is de kunst om niet cynisch en afgestompt te raken na zulke ervaringen, want ook onder vogelvangsters, gagelplukkers en strikzetteren is veel min volk. Blijf vooral jezelf en handel correct. Dat is me – waar dan ook – altijd goed bevallen. Waar ik overigens ook niet graag mee omga zijn de mensen die de prima Jachtwet die we hadden na veel “knippen en plakken” hebben omgebouwd tot de huidige Flora- en faunawet.

Persoonlijk vind ik dat in 2002 toen voor de échte buitenman het grote ontmoedigingsbeleid is begonnen. Of denk eens aan de natuurbeheerders die met een geweldig PR- verhaal in de Oostvaarderdieplassen een hoog hek om herten, paarden en koeien hebben gezet en ze vervolgens hebben laten krepere! Wat een geluk dat Staatssecretaris Bleker en de politiek aan deze schandvlek een einde hebben gemaakt.

Een oudere jager zei over deze dierenkwelling eens tegen mij: “Eerst moet de grootste gekte uitzieken. Maar er komt een tijd dat de wal het schip keert”.

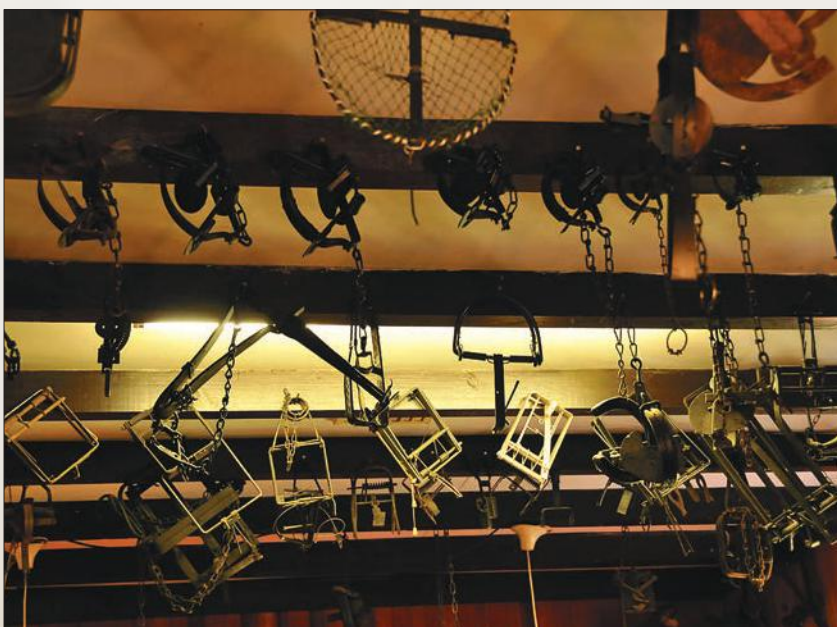
Er 100% voor gaan

Jachtopzichter Van Geel hoeft niet lang te denken als ik hem vraag of er een toekomst voor jonge jachtopzichters is. “Kijk maar in de Flora- en faunawet. In de rij van definities staat de jachtopzichter als enige functie genoemd. Compleet met wat zijn taak is, nl. het beschermen van de jachtbelangen van zijn werkgever. Andere functies worden niet genoemd!

In mijn boek heb ik een hoofdstuk gewijd aan jonge jachtopzichters. Ik heb het ze afgeraden en alternatieven aangegeven. Maar... gelukkig zullen er altijd knapen blijven die – net als ik vroeger – niet te houden zijn en er 100% voor zullen gaan!”

■ INTERVIEW JAAP BEEKHUIS

www.jachttoezicht.nl

POLITIE

• Politieacademie
Police Academy of the Netherlands

Boa →	BOA I ex. art. 8 lid 1 PW	BOA II ex. art. 8 lid 1 en 3 PW	BOA III ex. art. 8 lid 1 en 3 PW + handboeien	BOA IV ex. art. 8 lid 1 en 3 PW + handboeien + wapenstok	BOA V ex. art. 8 lid 1 en 3 PW + handboeien + wapenstok + pepperspray (+ vuurwapen)
1 Verdedigen en aanvallen	I	II	III	IV	V
1.1 uitvoeren van arntechnieken					
1.2 uitvoeren van beentechnieken	X				
c 1.3 weren, blokkeren en ontwijken	X	X			
2 Gebruik wapenstok	X	X	X	X	X
2.1 Slag met de korte wapenstok	X	X	X	X	X
2.2 Hak met de korte wapenstok		X	X	X	X
2.3 Uitvoeren stoottechnieken met de korte wapenstok				X	X
3 Gebruik pepperspray (en/of verdeckte pepperspray) en handboeien				X	X
c 3.1 Gebruik pepperspray				X	X
c 3.2 Gebruik verdeckte pepperspray				X	X
c 3.3 Veilig bergen verdeckte pepperspray					X
c 3.4 Aanleggen handboeien					X
4 Duoprocedure aanhouden			X*	X*	X
4.1 Afspraken maken/samenwerken					X
c 4.2 Uitvoeren controletechniek	X	X	X	X	X
4.3 Uitvoeren boeioprocedure	X	X	X	X	X
c 4.4 Uitvoeren veiligheidsfouillering					X
4.5 Uitvoeren scan			X	X	X
5 Professionele beroepshouding	X	X	X	X	X
c 5.1 waarschuwen voor geweld en mededeling aanhouden	X	X	X	X	X
c 5.2 Houding en afstand t.o.v. verdachte	X	X	X	X	X
c 5.3 Communiceren met medekandidaat/verdachte	X	X	X	X	X
c 5.4 Subsidiair en proportioneel optreden	X	X	X	X	X

* Aanleggen handboeien:
Casus met een 'technische' uitvoering van het aanleggen van de handboeien. Er vindt géén gebruik plaats van de pepperspray.

